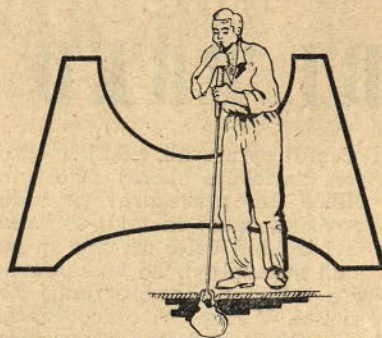

Steklar

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto III

HRASTNIK, 5. 10. 1967

ST. 9

Urejuje uredniški odbor: Cvelbar Stanko, Kozole Drago, Racki Viktor, Vračun Viljem, Gec Rado, Gerhard Jože.

Odgovorni urednik: Gerhard Jože.
Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. — Izhaja stalno na 8 straneh vsakega 5. v mesecu. — Naslov: »Steklar« glasilo kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. št. 81-622 — interno 19. — Tisk in kličje GP »Celjski tisk« Celje.

ZAGREBŠKI VELESEJEM JE POKAZAL, DA SMO NA TRŽIŠČU ŠE VEDNO ZANIMIVI

Tradicionalna razstava jugoslovanskega gospodarstva, Zagrebški velesejem, je letos opravil svojo poslovno in propagandno vlogo dokaj uspešno. Kljub temu, da je stagnacija v celotnem jugoslovanskem gospodarstvu zaskrbnjujoče spremljala razstavljalce na tej veliki razstavi, je bil poslovni uspeh primeren. Nekaj industrijskih vej je imelo več težav, ostali pa smo več ali manj dosegali tisto, kar smo pričakovali kot največ možno. Naše priprave na sam Zagrebški velesejem smo pravočasno pričeli, tako da je bilo možno izložbeni prostor dobro angažirati. Nekoliko manj uspeha smo imeli pri novih eksponatih, predvsem v steklu široke potrošnje, kar pa je skoraj razumljivo, saj smo v tem letu svoje oblikovne možnosti angažirali predvsem v izdelavo novih oblik in orodij za svetlobna telesa. To na samem velesejmu ni prišlo toliko do veljave ker je pač večji del teh novih stekel doseglo svoj oblikovni uspeh v paviljonih proizvajalcev lestencev. Če primerjamo naše razstavne eksponate s tem, kar so razstavili ostali proizvajalci stekla v Jugoslaviji lahko vidimo, da je bil naš paviljon angažiran tako, da se je jasno videl naš proizvodni program, naše proizvodne možnosti in istočasno tudi odkritje slabosti, istočasno pa pokaže, kje razpolagamo z osnovno močjo. Novo v našem izložbenem asortimanu so bili predvsem avtomatsko izdelani in dekorirani kozarci za hišno uporabo. S svojimi zabavnimi motivi so vzbujali zanimanje pri obiskovalcih velesejma, saj ni bil redek primer, da so jih obiskovalci — predvsem otroci — jemali s polic. To je dokaz, da je blago zanimivo, saj je namenjeno v največji meri mladim ljudem, dojemajočim za kričee barve in zabavne motive. To — kot sem že omenil — je bila naša glavna novost, nanjo skoncentriran poudarek propagiranja in tudi želja po primeri prodaji. Drugo področje, kjer smo želeli doseči odziv tržišča v takem ali pa drugačnem smislu, so bili ročno izdelani kozarci z lovskimi motivi ali pa opremljeni z neko drugo vizuelno dražjo dekoracijo. Vsi ti kozarci so pri ljudeh

srednjih in starejših let doživeli velik uspeh in bomo z njihovo proizvodnjo morali resno računati.

Letos smo se tudi nekoliko bolj potrudili pri razstavljanju nekoliko modernističnih stvari. Nagrajeni servis za vino za razstave BIO — Ljubljana je med mimoidočimi in tudi pri samih trgovcih doživljal manjši interes, kot je bilo pričakovati. Jasno se je pokazalo, da naša trgovina za tako oblikovane izdelke nima dovolj posluha, še manj pa oblikovno izdelanega okusa. Mislim, da je možnost prodaje takega blaga izključno v nekaterih ekskluzivnih trgovinah za prodajo izdelkov domače obrti ali pa visoko kvaliteten in dragih steklenih izdelkov. Po mojem mišljenju je bila nekoliko premalo poudarjena masovnost naše proizvodnje v drobni embalaži, saj so razstavljeni izdelki prikazovali le majhen del, in še to številčno zelo skromno, naših proizvodnih možnosti.

Kot smo že pričakovali ob odhodu na ZV, da novih kupcev ne bo, saj bi to dajalo zelo slabo sliko dosedanje obdelanosti jugoslovanskega trga, saj Jugoslavija ni tako številčna, da vsakega, ki je sposoben kaj kupiti, ne bi že pred tem spoznali. Mislim, da je uspeh že v tem, ker so se v našem razstavnem prostoru ustavili vsi, s katerimi smo bili doslej v kontaktu, se zanimali za razstavljeno blago, ves obstoječi asortiman, proizvodne možnosti še za tekoče leto, predvsem pa za leto 1968. Ob teh razgovorih pa se je zelo jasno kazala želja, da vsi, ki pri nas kupujejo steklo, dobijo tudi jasno sliko, o naši konkurenčni sposobnosti nasproti jugoslovanskim proizvajalcem stekla, predvsem pa nasproti vedno večjemu uvozu. Iskreno povedano, tu ni bilo vedno možno dati točne in prepričevalne odgovore, nam pa je vse to lahko služilo kot dober kažipot za oblikovanje naše bodoče poslovne politike. Ne bi rad zavlačeval, vendar je potrebno omeniti tudi to, da so proizvajalci lestencev na zadnjem sejmu želi lepe poslovne uspehe, ki se potem odražajo seveda tudi pri nas, ker so svoje proizvode opremljali s široko razpoložljivim asortimanom stekel za vse mogoče svetilke.

Na tem sejmu je jugoslovanska steklarska industrija prvič stopila pred svoje poslovne partnerje kot poslovno in tehnično organizirana industrijska veja, ki teži k delitvi asortimana, dvigu kvalitete in s tem večanju svojega ugleda in doseganja masovne proizvodnje. Za tak nastop so bile izdelane pred tem obsežne prodajne in kapacitetne analize, ki so pokazale, da je tak nastop zelo potreben in da je le tako možno uspešno zadovoljiti potrebe poslovnih partnerjev, istočasno pa enakomerno in racionalno zasesti razpoložljive kapacitete. Razumljivo, da nekaterim poslovnim partnerjem taki dogovori niso bili všeč, očitali so nam težnje po monopolu, resnica pa je s pravilno razlago naših skupnih teženj kmalu našla odgovarjajoče mesto. Vsi ti dogovori o delitvi asortimana so bi-

li zasnovani na principu, da določen proizvod izdeluje tisti, ki ima zanj tehnološke prednosti in tako večjo možnost uspešne konkurence s proizvodi od zunaj. Pri tem pa ne sme biti kratena izbirna možnost kupca, ki se za posamezne proizvajalce lahko opredeljuje glede na kvaliteto proizvodov. To se pravi, če je neko podjetje v delitvi asortimana zaradi razpoložljive tehnologije dobilo v proizvodnjo nek proizvod, ki zahteva tako kvaliteto, da jo obstoječi proizvajalec še dosedaj ni dosegel, je rizično za uspešen posel izključno na strani tistega, ki se je v delitvi asortimana lotil take proizvodnje. Takšen primer smo že imeli na sejmu, ko so potrošniki steklenic za antibiotike zahtevali, da celotno količino izdelamo samo mi ali pa se bodo morali za vse količine, ki jih ma ne bi izdelali, obr-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Tovariš Tito v Trbovljah in Zagorju

Pot predsednika Tita in njegovega spremstva po Sloveniji je bila posuta s cvetjem, v gostih špalirjih so stali ljudje ob poti v krajih, skozi katere se je peljal dragi gost. Najprej so minulo soboto pozdravili Tita na mednarodnem vinskem sejmu v Ljubljani. Prisrčen je bil sprejem v Slovenj Gradcu, kjer si je predsednik Tito ogledal veliko umetnostno razstavo »Mir, humanost in prijateljstvo med narodi« v novi galeriji. Ljudje so ga navdušeno pozdravljali v Velenju, v Žalcu, v Preboldu in na partizanskih Vrheh. Topel je bil stisk roke s prvoborci v revirjih in nadvse koristen razgovor o gospodarski problematiki Trbovelj, Hrastnika in Zagorja.

RAZGOVORI PRED KONFERENCAMI ZM

Smo tik pred rednimi letnimi konferencami aktivov ZM in smo zaradi tega organizirali več sestankov in razgovorov tudi v občinskem merilu. Iz teh razgovorov povzemam nekaj osnovnih misli:

Potrebno se je kar najtemeljiteje pripraviti na redne letne konference aktivov ZM in v ta namen v priprave vključiti čim več mladih. ObK ZM Hrastnik bo sklical posvet sekretariata ObK ZM, ki mora pripraviti dnevni red in dokumentacijo za širše posvetovanje mladih v okviru občine, kjer bi se naj mladi zavzeli v prvi vrsti za enotne smernice in enotno politiko pri organizaciji in izvedbi letnih konferenc. Združili naj bi predloge in mišljenja mladih v vsej komuni, ne pa da na teh konferencah razpravljamo o drobnih problemih, ki niso pomembni za nadaljnje delo mladine v občini.

V ta namen se mora spremeniti tudi delo Občinskega komiteja Zveze mladine. Na dosedanjih širših zasedanjih so mladi razpravljali o več problemih hkrati, kar pa je onemogočalo dokončno rešitev le-teh. Zaradi tega bodo v prihodnje seje krajše in pogostejše.

Na teh sestankih pa so mladi razpravljali še o naslednjem:

V zadnjem obdobju se je večkrat sestala posebna komisija, ki je obravnavala zaposlovanje mladih v občini. Člani te komisije so želeli najboljše, vendar niso mnogo naredili, kajti njihove kompetence so zelo ozke. Ker je to iz dneva v dan akutnejši problem, predlagajo mladi, da o tej problematiki končno enkrat že razpravlja tudi občinska skupščina, ker bo verjetno treba odpreti nove kapacitete, tako da bomo lahko zaposlili mladino s ceste, ki povzroča iz dneva v dan vse večje težave. Kaj je pravzaprav oviralo hitrejšo reševanje problema nezaposlenosti? V nekaterih kolektivih so si ob sprejemanju družbenega plana zadali nalogo, da število zaposlenih ne sme presegati določeno število. S tem je bila avtomatsko zaprta pot k zaposlovanju. Na drugi strani pa so prav isti ljudje sodelovali pri razpravah o problematiki zaposlovanja, tako da zaradi kontradiktornosti mišljenj niso vedeli, koga naj zastopajo. Ni namreč dovolj, da poznamo samo problem, temveč ga bomo morali pričeti tudi načrtno reševati!

Na dan je ponovno prišlo vprašanje vključevanja mladih v Zvezo komunistov in v organe samoupravljanja, v zvezi s tem pa tudi delo mladih komunistov po reorganizaciji in reorganizacija Zveze mladine.

Čeprav smo bili prepričani, da ne bo potrebno več razpravljati o sprejemanju mladih v ZK, pa je to zaradi razmer zopet prišlo na dan. Ko smo po zaključku lanskoletne mladinske politične šole predlagali več mladincev in mladink za sprejem v Zvezo komunistov, so se vsi strinjali s tem, da je potrebno in nujno pomladiti vrste ZK, kasneje pa ni prišlo do konkretnih sprejemov. Predlagani mladinci in mladinke, ki aktivno delajo v družbeno-političnih organizacijah, so

večkrat spraševali, zakaj se sprejem zavlačuje skoraj celo leto. Nihče jim pravzaprav ni vedel povedati zakaj in tako so nekateri izgubili voljo do dela in postali nezaupljivi. To vsekakor ne gre v korist organizacijama ZK in ZM. V razpravi o reorganizaciji ZK in nadaljnji reorganizaciji ZM so mladi prišli do naslednjih zaključkov: sedanje organizacijsko stanje ZK v občini ni najboljše. V prejšnjih OO, ki so zajemale manjše število komunistov, se je v razprave vključevalo občutno večje število komunistov, dočim to v sedanjih obliki dela tega ni. Premalo je čutiti tudi aktivnost in interes komunistov za reševanje problematike v kolektivih. Potrebno bo večkrat sklicati komuniste v okviru delovne organizacije. Čuti se tudi vse premajhna aktivnost mladih komunistov in to v organizaciji sami in izven nje. Zato naj bi ObK ZM sklical določeno število mladih komunistov, ki naj bi nato razpravljali o specifični problematiki, to je, nadaljevati je treba s tisto obliko delovanja mladih komunistov, katero smo že izvajali, da smo se mladi komunisti sestali v okviru občine in razpravljali o specifični mladinski problematiki in idejnem usmerjanju. Mladi ne predlagajo nikakršne organizacijske reforme v organizaciji ZM, ker menijo, da mora biti organizacija ZM tam, kjer mladi neposredno delujejo, kjer poznajo problematiko.

Kakor v lanskem letu bo tudi letos organizirana večerna mladinska politična šola. Kot smo že po lanskoletnem zaključku te šole ugotovili, da je potrebno mladim prepustiti, da določijo teme in tudi nekatere druge kompetence, je to letos ponovno prišlo do izraza. Mladinska politična šola je potrebna in nujna, saj ugotavljamo, da je v zadnjih letih prav iz te šole izšlo precejšnje število dobrih aktivistov.

Zaradi še neresenih določenih vprašanj lanskoletne mladinske konference v našem kolektivu je naš kolektiv obiskal član CK ZMS ing. Gudelj Jože.

Temu pogovoru so prisostvovali še nekateri člani ObK ZM in skoraj vsi člani TK ZM Steklarne.

Iz razgovora so razvidni tile zaključki: organizacija ZM v našem kolektivu je naredila veliko napako, ko je postala po konferenci zaradi zunanjih pritiskov pasivna, temveč bi morala še odločneje pristopiti k reševanju vse že omenjene problematike, od merodajnih forumov pa zahtevati, da se nakazani problemi razčistijo in o tem obvesti javnost. Usodno napako je pri tem storila tudi komisija, katero je izvolil TK ZK, ker ni pravočasno rešila nakazane problematike, ki pa je danes že zastarela. Ali ni tudi tu nekdo kriv?

Ker se organizacija ZM v našem kolektivu nahaja v težavnem položaju, naj TK ZM takoj skliče sestanke po posameznih aktivih, obenem pa tudi več sestankov TK ZM, ker se bo treba v okviru enotno začrtane politike pripraviti na letne konference še z

večjim žarom kot v preteklih obdobjih. Mladi ne smemo dovoliti, da bi naša organizacija propadla!

In tokrat morda tudi še to: Zasavje je obiskal tovariš Tito. Na razgovor z njim so povabili vse predstavnike družbeno-političnih organizacij Zasavja. Na tem razgovoru pa ni bilo niti enega mladince našega kolektiva, niti člana ObK ZM Hrastnik, ki bi lahko nato mladim prenesel misli in besede tovariša Tita. Ali ni to zapostavljanje organizacije?!

Splošni poziv obveznikom - nabornikom

V smislu določil 1. odstavka 48. člena Zakona o narodni obrambi (Ur. list SFRJ, št. 32/65), pozivamo vse obveznike — nabornike, rojene v letu 1949, stalno ali začasno stanujoče na območju občine Hrastnik, da se dne, 13. oktobra 1967 javijo naborni komisiji, katera bo pričela z delom ob 7. uri zjutraj v prostorih Doma PVV Hrastnik, Naselje Aleša Kaple 23. Ta poziv velja tudi obveznikom — nabornikom starejših letnikov, ki iz kakršnihkoli razlogov do sedaj niso bili regrutovani, ter obveznikom — nabornikom začasno nesposobnim, katerim je naborna komisija odredila, da se zglase ponovno pri naborni komisiji za oceno sposobnosti v letu 1967.

Prav tako velja ta poziv vojnim obveznikom, ki so se priglasili naborni komisiji za oceno sposobnosti v letu 1967.

Obvezniki — naborniki, ki želijo odlagati služenje kadrovskega roka v JLA zaradi študija, naj prinesejo s seboj vlogo in ustrezno potrdilo šole, da so redni dijaki oziroma študenti te šole.

Kdor se temu pozivu ne bo odzval, ga bomo predlagali v kazenski postopek po 339. členu kazenskega zakonika.

V. d. šefa
odseka za narodno obrambo
Dušan Grešak, l. r.

ZAGREBŠKI VELESEJEM JE POKAZAL, DA SMO NA TRŽIŠČU ŠE VEDNO ZANIMIVI

(Nadaljevanje s 1. strani)
niti na uvoz. To je bilo iznešeno zaradi tega, ker bi v delitvi asortimana morala tudi steklarna v Paračinu izdelati nekaj milijonov steklenic za antibiotike, njihova dosedanja kvaliteta pa ne ustreza jugoslovanskemu standardu. Takih primerov bo verjetno še veliko, pomembno pa je eno, da smo jugoslovanski proizvajalci stekla prišli do precej enotnega jezika o nadaljnjih možnostih, predvsem pa o obstoječih potrebah, da bomo lahko ostali konkurenčni in pri normalni proizvodni dinamiki.

Slika vtisov z velesejma ne bi bila popolna, če bi zanemarjali pomen razstav tujih proizvajalcev, ki so se na tem sejmu prikazali s svojimi eksopanati, predvsem pa v komercialni aktivnosti. Ne smemo si delati iluzij, da je jugoslovansko tržišče še danes precej zaprta gospodarska celota, na katero so zunanji vplivi minimalni. Naše tržišče postaja zelo odprto, predvsem za steklo, kar se je videlo tudi na sejmu samem. Vzhodno-evropski proizvajalci so masovno nudili svoje steklene proizvode, najavljali ponovno zniževanje cen in prodajo po zelo ugodnih plačilnih pogojih. Proizvajalci Zapadne Evrope, predvsem Italijanom, so nudili svoje steklene izdelke po izredno konkurenčnih cenah in v zelo visoki

kvaliteti. Asortiman, ki je bil najbolj zastopan, je pri proizvajalcih vzhoda srednja steklena embalaža in avtomatsko izdelani in dekorirani kozarci, Italijani pa so nudili v glavnem visokokvalitetne avtomatsko stiskane kozarce. Na teh dveh frontah se nam približuje zelo velika konkurenca, ki jo bomo lahko uspešno vzdržali samo s kvalitetno proizvodnjo in ustrezajočimi cenami. Mislim, da imamo takšen asortiman, ki nam omogoča uspešno borbo s tujo in domačo konkurenco, vendar le z dobro organizirano in ceneno proizvodnjo.

Letošnji ZV je bil zaradi vsega doslej omenjenega bolj dinamičen kot vsi dosedanji. Pokazal je, da gremo v novo fazo naše gospodarske reforme, ko nas čaka vsa ostrina problematike, zrežirane s krutimi ekonomskimi zakonitostmi, v kateri se bo znašel le tisti, ki bo dovolj spreten, predvsem pa resen pri kreiranju svoje poslovne politike, svoje discipline in ne na zadnje svojih odnosov. Mislim, da so časi dovolj resni, ki zahtevajo za vsako od teh treh navedenih stvari posebno poglavje obdelave, realen skupni dogovor, podprt z odločitvijo samoupravnih organov, ki ga je treba brez sentimentalnosti izvesti potem v življenje.

Mlinar Martin

DELOVNA VARNOST V INDUSTRIJI

Bežen pogled v preteklost nam pove, da je preprečevanje nezgod pri delu otrok 19. stoletja. Zanj so se začeli zanimati šele takrat, ko so bili najprej posamezniki in nato ustanove dolžne finančno skrbeti za posledice nezgod pri delu. Iz dejstva, da se ogroženost delavca na delovnem mestu ne more ločiti od tveganja podjetnika, je sledilo načelno jamstvo delodajalca, v poznejšem razvoju nekaterih zakonodaj pa kolektivno jamstvo vseh udeleženih podjetnikov. Zaskrbljenost, da bi mogle sčasoma finančne obremenitve postati le prehude, je bila odločilna, da se je priznala organizacijam, ki jim je bilo zapupano nezgodno zavarovanje v podjetjih, sodelovanje pri preprečevanju nezgod pri delu.

Materialna spodbuda je odločila, da so se izpolnile humane zahteve, ki jih je postavil Ramazzini že leta 1700, kot absolutna potreba za varstvo zdravja delavcev, ki jih je leta 1861 francoski industrijalec Engel-Dullfuss še dopolnil, za nezgode pri delu.

Zahteva po učinkovitem preprečevanju nezgod pri delu ima zelo realno gospodarsko ozadje. Nekontroliran potek rizika pri delu v območju nevarnosti poklicnega dela ima gotovo hude posledice tako v gospodarskih sistemih, ki se opirajo na svobodna podjetništva, kakor tudi pri ureditvi načrtnega državnega gospodarstva. V prvih vplivajo izgube zaradi neposrednih in posrednih stroškov nezgod, neposredno pa na rentabilnost proizvodnje in s tem na pogoje obstanka podjetja. S tem, da vladajo v delovnih prostorih zdravi pogoji dela in občutek varnosti pri delu, se dviga produktivnost zaposlenih in delovni elan.

Tudi plansko usmerjeno državno gospodarstvo je odvisno od uspeha proizvodnje. Nekontroli-

ran potek poklicnega rizika vodi neogibno do motenj pri planiranju odnosno ogroža izpolnjevanje postavljenih nalog. V prid obeh sistemov je treba vplivati v ugodnem smislu na potek rizika pri poklicnem delu.

Delovanje faktorjev za preprečevanje nesreč poteka v celotnem razvoju družbenega sistema v dveh smereh. Ena je usmerjena v to, da s tehničnimi ukrepi in pripravami odpravi nevarnosti na delovnem mestu. Po drugi smeri pa dajejo gospodarskim organizacijam in delavcem obvezna navodila, da bi s tem odpravili nevarnosti, na katere ni možno tehnično vplivati. Ukrepi za to so obvezne varnostne odredbe, interni pravilniki o tehnični varnosti pri delu v gospodarskih organizacijah ter izobraževanje, ki

ga organizira varnostna služba v okviru izobraževalnega centra v podjetju.

Prikladne in realne rešitve za izboljšanje varnosti v gospodarskih organizacijah bi bile lahko naslednje:

a) ustrezen varnostni pouk iz področja tehnike varnosti za izboljšanje primerne vedenja in medsebojnega spoštovanja pri delu, tako na ravni vodilnih ljudi, kot na ravni delavcev v podjetju;

b) intenzivna propaganda med vodilnimi ljudmi v samoupravnih organih in sindikalnih organizacijah;

c) ustanovitev varnostnih organov v vsaki delovni enoti, ki bi koordinirali varnostno službo v podjetju.

Na ravni podjetja ima proučevanje nezgod zanesljivo vrednost za varnost pri delu in delo za socialno gospodarski študij delovnega okolja. Pravilno tolmačenje nezgod predstavlja dejansko močno sredstvo pri analizi industrijske družbe in posameznih gospodarskih organizacij.

Važno vlogo na področju varnosti pri delu igra kadrovsocialna služba v podjetju, ki regrutira delovno silo iz različnih geografskih področij z najrazličnejšo kvalifikacijsko strukturo in ki naj novo sprejete člane kolektiva dovede do njihovega bodočega delovnega mesta oborožene z osnovnim znanjem bodočega delokroga in varnosti pri delu.

Med najvažnejšimi je vprašanje delavcev-selivcev. Selitve de-

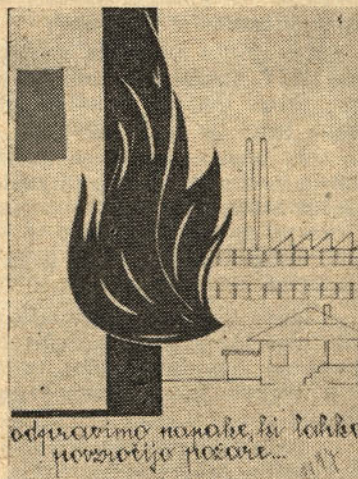
lavcev predstavljajo stalen gospodarski pojav in so posledica relativnega presežka prebivalstva v krajih, kjer so življenjski pogoji slabi. Te selitve sočasne ali stalne in so v glavnem posledica preseljevanja kmečkega prebivalstva v mesta ali bolj industrializirane kraje. Ti delavci se novemu okolju težje prilagajajo, počutijo se tuje in težko navežejo stike z novim okoljem, zato si ne znajo pomagati in so pogostokrat žrtve delovnih nezgod.

Tudi na področju varnosti pri delu je za nje problem pereč. Spričo tehnike, strojev, orodja in elementov, ki so za nje nove, so največkrat žrtve nevarnosti, katerim še nikdar niso bili izpostavljeni.

Poglejmo si delovni čas, ki najbolj vpliva, da pride do delovne nezgode in kakšni faktorji botrujejo tem nezaželenim dogodkom.

Pri tem ni važna velikost podjetja, ampak dejstvo, da se nezgode pojavljajo z očitno pogostostjo v drugi polovici jutranje izmen. Ni dvoma, da je jutranja delovna izmena slabo uravnotežena z vidika obremenitve z delom. Da bi dojel ti aspekt problema, je treba upoštevati celotno obdobje med vstajanjem delavca do zaključka njegovega delovnega časa.

Razdalja od bivališča delavca do delovnega mesta se z razvojem mest in naselij ter s prilivom delavcev iz kmetijskih okolišev povečuje, kar povzroča tudi naraščanje fizične in duševne utrujenosti, ne glede na uporabo lastnih ali javnih prevoznih sredstev. Neredkokdaj je treba dodati rednemu delovnemu času še več kot eno uro za pot na delo in z dela. Če pogledamo vsakdanje življenje delavca — skrajšan nočni počitek zaradi bedenja ali ropota v okolju, nezadosten in v naglici použit zajtrk, napor na pot zaradi slabega vremena ali slabega stanja cest, prerivanje v javnih prevoznih sredstvih — vidimo, da je človek že uporabil del svoje razpoložljive energije in nekaj ur pozneje se morda pripeti nezgoda pri delu.

Tehnično preprečevanje nezgod ima že svoje dobro postavljene temelje. Novost predstavlja konvencija Mednarodne organizacije dela o zaščiti strojev, ki pomeni temeljno stopnjo v razvoju pre-

prečevanja nezgod, ker vključuje varstvo strojev in delovnih priprav v sam proces njihove zasnove.

V mnogih državah že službe tehnične varnosti pri delu izdelovalce strojev prepričujejo, da bi že pri konstrukciji svojih proizvodov upoštevali predpisane varnostne naprave, obenem pa jih vnaprej opozarjajo, da ne bodo pustili postavljati svojih strojev v podjetjih, ki ne morejo zagotoviti tehniške varnosti pri delu tega stroja. Švicarski zavod za nezgodno zavarovanje si celo prizadeva, da praktično onemogoči prodajo strojev brez predpisane varnostne naprave; podobne težnje z istim ciljem pa se javljajo tudi v ostalih industrijskih deželah. Tudi pri nas imamo podobne težnje, ki pa se že s pridom vgrajujejo ne samo v zakonodajo varstva pri delu, ampak tudi v samo proizvodnjo. Planirani zakoni o varstvu pri delu na strojih da bodo to proizvodnjo močno podprli. Podoben položaj je tudi v drugih industrijskih državah vzhodne in zahodne Evrope, da ne omenjam ZDA, kjer prevladuje privatni sektor, ki izredno skrbi za varnost svojih delavcev, pa ne iz humanih razlogov. Njihovi zakoni so glede poškodb na delu izredno ostri in terjajo v slučaju delavčeve nezgode ali invalidnosti veliko finančno breme podjetnikov. Prav zato takšen interes delodajalcev, da zaščitijo svoje delavce.

Nedvomno bo nekega dne preprečevanje nesreč popolnoma vpeljano v tehniko proizvodnje, vsaj za določene panoge gospodarske dejavnosti.

V tem pričakovanju vztrajamo v veri, da javne oblasti in javno mnenje v svetu še niso dovolj dovezetne za pojem nezgode pri delu in njenih hudih posledic. Samo ko se bo vsa skupnost zavedala tega problema, bo mogoče dati potrebno vzpodbudo in sprostiti sredstva, ki so nujno potrebna za resnično odpravo nezgod pri delu in poklicnih boleznih, ki še domujejo po naših delovnih organizacijah.

Obuditi to zavest v delovnih ljudeh in kolektivih je namen, h kateremu stremijo danes vsi naši napori.

Služba varnosti pri delu

Poročilo o delu upravnega odbora

NA SEJI DNE 28. 8. 1967.

1. Upravni odbor bo tedensko zasledoval izvršitev plana proizvodnje in prodaje.

Pokreniti vse potrebno, da se pospeši delo na popravilu peči.

Predlog plana proizvodnje naj se vedno predhodno obravnava z vodji oddelkov obratov, preden se da v obravnavo na upravni odbor.

Po končanih dopustih naj se brigade v obratih dopolnijo.

Urediti dvigala za skladišče in naj se potem uredi prevažanje samo v dopoldanskem času. Za to delo se odredita 2 osebi, da se bodo omejile tativne. Lahko pa pride tudi do požara zaradi nepazljivosti.

Vodjo slikarnice in brusilnice pisмено obvestiti, da je treba v bodoče pri dodelitvi artiklov bolj paziti, ker se II. a vrsta ne bo priznavala.

Reklamirane stiskane plafonjere, izdelane za firmo Zimmerman, se razbijejo za črepinje, ker se ne morejo prodati drugemu kupcu.

2. Na podlagi sestanka, ki ga je organizirala Zvezna gospodarska zbornica v Beogradu in so se ga udeležili predstavniki steklarn v zvezi z proizvodnjo steklenih izdelkov, bo ponovni sestanek 31. 8. 1967 pri Gospodarski zbornici Hrvatske.

Predviden pa je tudi razgovor s kupci v paviljonu steklarne »Straža« Rogatec na zagrebškem velesjmu. V razgovoru s predstavniki drugih steklarn je nujno doseči to, da bo naše podjetje izdelovalo vso drobno embalažo.

3. Delo v ključavničarski in cizlerski delavnici razporediti tako, da bo čimmanj del storjenih v nadurah. Pojasnilo o tem poda na UO ing. Kaušek Niko.

4. Upravni odbor je potrdil predlog tov. Žagar Antona glede organizacije dela in odgovornosti posameznika pri avtomatih in velja tak način dela za dobo 1 meseca.

V kolikor nov način ne bo pokazal uspeha, se ukine in skupno odredi tak postopek, da postopno napredujemo pri delu na avtomatih, četudi pokličemo strokovnjaka iz inozemstva, ki bo delal z našimi ljudmi toliko časa, da se odpravijo pomanjkljivosti in proizvodnja doseže tak nivo, ki je dosegljiv.

5. Za uporabnike garaž, ki jih je zgradilo oziroma financiralo podjetje, je upravni odbor sklenil, da se CDS-u predlaga mesečna najemnina 16 N-din.

6. Nadalje se predlaga Centralnemu delavskemu svetu plačilo prispevka 0,3% za financiranje srednje strokovnih vajeniških šol.

CDS naj razpravlja o udeležencih NOB do 31. 12. 1944, ki bodo v 5 letih upokojeni, pa njihovi osebni dohodki ne znašajo N-din 920 (kot je predpisano republ. povprečje), ter se predlaga, da se prizna razlika do navedene višine.

7. Tečaj za zaščito dela naj obvezno obiskujejo vsi vodje posameznih oddelkov.

NA SEJI DNE 5. 9. 1967.

1. V zvezi s prodajo in obdelavo tržišča se v bodoče sklicujejo razgovori z grosisti vsake 3 mesece. Z večjimi grosisti pa je bil sestanek že 6. 9. 1967.

Pokreniti moramo vse potrebno, da bomo imeli čimmanj reklamacij, ker moramo prodajo obdržati na zadovoljivi višini.

2. Udeleženci zagrebškega velesjma.

Ves čas velesjma bodo v našem paviljonu: tov. Vranešič Lucija in tov. Bratič Danilo, trgovska zastopnika. Slednji koristi za potrebe na velesjmu svoj osebni avto.

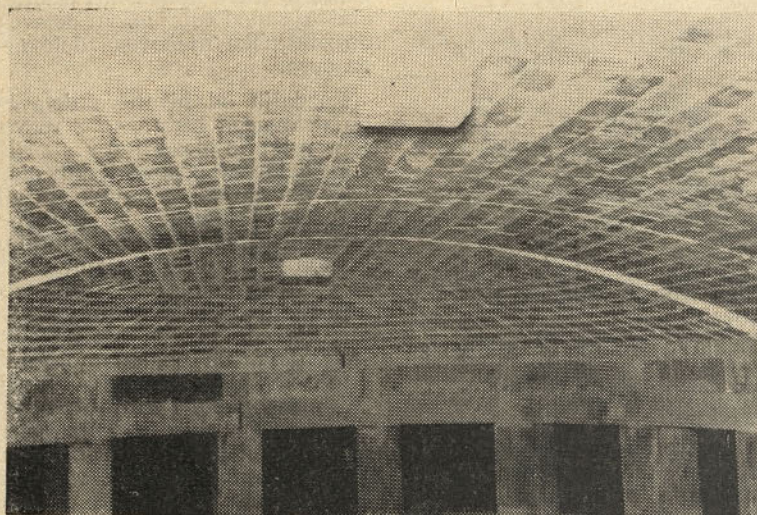
Z naše strani pa se velesjma udeležijo:

Mlinar Martin bo ostal večji del na velesjmu, Kolšek Anton 3 dni, Kožar Milan 2 krat po 2 dni.

Po 1 dan pa: tov. direktor, tehnični direktor, ing. Jože Tušar, ing. Franc Tramte.

Člani UO: Potušek Zdravko, Grčar Karl, Zaletel Viljem, Mlakar Anton, predsednik CDS Milan Grum.

Za ostale, ki si želijo ogledati velesjem, naj ogled organizirajo

Notranjost nove talilne peči F. Banja

sindikalni pododbori na nedeljo.

Radiu Trbovlje se za nagradno zrebanje brezplačno odobri 6 kom. slikanih 1/5 kozarcev.

Pri pregledu zapisnika in sklepov HTV komisije so bili nekateri sklepi ovrženi, nekatere pa mora komisija HTV dopolniti.

— za delavce, zaposlene na IS stroju in drugih avtomatih glede števila oblek, naj se potreba precizira po delovnih mestih;

— zahteve glede pranja delovnih oblek ni bil ugodno rešen;

— glede uživanja brezalkoholnih pijač (kava, čaj) za delavce, zaposlene pri avtomatih, velja ista kvaliteta, kot za ostale zaposlene;

— glede nabave merilnih instrumentov se da predlog CDS-u;

— kopalnice bodo enotne za vse zaposlene na enem mestu in se medetažne ne bodo gradile.

— za novo kopalnico je določiti 3 čistilke, prouči pa se predlog glede nastavitve moške osebne, ki bo skrbel za to, da se ko-

palnice ne bodo demolirane.

3. Ker so vsi testirani šolarji otroci naših članov kolektiva, je bil upravni odbor soglasen, da se vseh 8 slabših pošlje 6 mesecev v vajeniško šolo v Trbovlje, po preteku preizkusne dobe pa se vzame 4 najboljše in z njimi sklene učna pogodba. Vseh osem bo za dobo 6 mesecev praktično delo v tovarni opravljalo brez vajeniške nagrade, šolnino pa plača steklarna. Tistim 4 osebam, ki bodo v polletju pokazali pozitiven uspeh v šoli in bodo potem sprejeti kot vajenci, bodo dobili plačano vajeniško nagrado za nazaj, ostali štirje pa se bodo lahko zaposlili nekeje v obratu v osnovni proizvodnji, v kolikor bodo tako želeli.

Z 11 pozitivnimi pa se sklene definitivna pogodba.

V šolskem letu 1967/68 bodo vajenci kovinarske stroke obiskovali kovinarsko šolo v Trbovljah.

Barič Jožetu je odobreno 3 dni plačanega dopusta, ker je ob zaključku sezone kot član upravnega odbora počitniške skupnosti odšel v Vrsar.

Tov. Senica Anton obrazloži načrt za podaljšanje igrišča v Pod-

drugih naseljih pozneje zgradile, pa so že urejena cestišča in okolica.

Financiralo naj bi se iz sredstev, ki so določena za ureditev zemljišč.

2. Tov. Restar Ivan in Kralj Boris sta podala analizo prodaje in proizvodnje za pretekli teden in prognozo za naslednji teden. Realizacija na domačem trgu je v skladu s planom, kasnimo samo v izvozu, zaradi problema pri lajkah in opalni razsvetljavi. Kupci želijo sortiran asortiman in ga je zelo težko kompletirati.

Zaloge so se zmanjšale na 960 ton.

Za naslednji teden je dovolj naročil in bo plan izvršen na domačem in tujem trgu.

Z ozirom na problem glede kompresorskega zraka in je zaradi tega zastoj v proizvodnji, se predlaga nabavni službi, da išče ponudbo za nakup enega kompresorja.

Glede kadra, predvsem pihalcev, se predlaga izobraževalnemu centru, da pripravi tečaj za usposobitev kadra pri pihalcih.

3. Ing. Maks Mrcina opravi službeno potovanje v Prago na simpozij o topljenju barvnega stekla.

Potovanje traja 4 dni in se priznajo 4 čehoslovaške dnevnice in vstopnina za simpozij 20 \$.

Tov. Kozole Drago in ing. Franc Tramte opravita službeno potovanje k firmi Salfa, Bologna; poslovno rešitev reklamacije. Imenovana naj s kupcem razgovarjata o povrnitvi škode samo za steklenice.

V kolikor kupec ne bo želel več prevzemati teh steklenic, oziroma izvršiti preključ pogodbe, mora prevzeti še količino, ki je na zalogi — izdelana.

Naše podjetje je še nadalje zainteresirano za proizvodnjo, vendar naj se sedaj izdela točen dogovor za izdelavo steklenic.

Upravni odbor ni določil udeleženca za seminar za regulacijske naprave »Honeywell«, ki bo v Svicu.

4. Stalna konferenca za rehabilitacijo invalidnih oseb v Sloveniji je gospodarskim organizacijam dostavila v izvajanje novelo TZIZ.

Novela se dostavi komisiji za določitev delovnih mest za invalide.

Upravni odbor je nekoliko preimenoval komisijo za določitev delovnih mest za invalide in sicer:

Janežič Alojz, predsednik; dr. Roman Vidmar, Šurina Ivan, Rancinger Ludvik, Germačnik Edo, Potušek Valentin, Grčar Karl, Sušin Viktor, člani.

Upravni odbor naroča komisiji, da novelo preštudira in UO posreduje določene zaključke. Upošteva naj tudi roke, ki so določeni v noveli.

Do prihodnje seje Upravnega odbora se dostavi odločba inšpekcije dela, Ljubljana in sklepe komisije za varstvo pri delu.

5. Upravni odbor je bil seznanjen z dopisom Občinskega javnega tožilstva, Trbovlje, glede pogostih tatvin, ki se pojavljajo v

(Nadaljevanje na 6. strani)

NA SEJI DNE 11. 9. 1967.

1. Razgovarja se glede ureditve poti v naselju Podkraj ter se predlaga Stanovanjskemu podjetju Hrastnik, da da urediti poti v naselju Podkraj, glede na to, da so se stanovanjske stavbe v

Zanimivo za člane kolektiva iz Dola

Krajevna skupnost Dol pri Hrastniku je bila ustanovljena meseca julija 1964. Skupnost ima svoj statut, na osnovi katerega krajevne skupnosti šteje 7 članov razvija svojo dejavnost. Odbor sveta in 3 člane nadzornega odbora. Na podlagi določil statuta in sklepov zbora volilcev vodi tajnik naše krajevne skupnosti tudi finančne posle za stalna delovna predsedstva Marno, Turje, Kal in Kovk. Pri svetu krajevne skupnosti obstajajo in delajo tudi naslednje komisije:

1. komisija za socialno varstvo
2. komisija za komunalna vprašanja
3. Komisija za proslave.

Prvi sestav sveta krajevne skupnosti in komisij ni bil najboljši, poleg tega pa tudi člani teh samoupravnih teles niso v celoti dojeli svojih pravic in dolžnosti. Po zamenjavi polovice članov v jeseni leta 1965 se je delo krajevne skupnosti občutno izboljšalo. Celoten teren KS smo razdelili na sektorje, posamezne odbornike pa zadolžili za konkretne naloge, katere so dobile svojo dokončno obliko na zasedanjih KS in potem na terenu samem. Udeležba na sejah je, lahko trdimo, zelo dobra, saj se dogaja le redko, da beležimo izostanke. Tudi odborniki občinske skupščine, katere redno vabimo na seje, se le-teh redno in z zanimanjem udeležujejo.

Svet krajevne skupnosti je na svojih sejah obravnaval največ o komunalnih vprašanjih ter socialni problematiki, nekajkrat pa tudi o delu z društvi, šolo, varstveno ustanovo ter o ureditvi naselij. Največkrat pa se je vsa dobra volja in pripravljenost občanov za prostovoljno delo končala ob finančnih problemih. Proračuni zadnjih treh let so dosegli le dobrih 20 % naših potreb ter smo zato zmogli le najnujnejše, to je plačilo tokovine, najemnino in nekaj sredstev za komunalno dejavnost. Po izračunih je vsak dinar, katerega smo namenili za komunalno dejavnost, s prostovoljnimi delom občanov dobil najmanj dvojno vrednost, beležimo pa primere, ko je stotisočak dobil vrednost najmanj pol milijona. Pripravljenost za sodelovanje s strani občanov je zelo velika, kar je bilo doseženo s pravičnimi prijemi sveta KS in posameznih članov sveta.

Svet KS je posebno pozdravil zaupanje občinske skupščine, ko so nam bila zaupana dela v zvezi z rekonstrukcijo celote, kjer smo lahko vložili maksimalne skrbi, da smo iz dodeljenih nam sredstev napravili največ, kar je bilo mogoče. Prihranki pri izvršitvi zaupanih nam del so dosegli milijonska sredstva, seveda ne na račun kvalitete in količine opravljenih del, temveč je bilo to mogoče napraviti le ob maksimal-

Pri reševanju razne problematike se je svet KS posluževal tudi širšega sodelovanja občanov iz posameznih okolišev ter smo tako sklicevali širše sestanke, katerih dnevni redi so vsebovali problematiko posameznega okoliša KS. Pokazalo se je, da je tak način sprejemanja sklepov najbolj uspešen. V preteklem mesecu smo izvršili tudi anketo o vprašanju ureditve naselja in drugih komunalnih vprašanj. Anketirali smo 86 družin, ki so se anketi tudi 100 % odzvale. Odgovori v anketi so bili zelo umestni ter se skoraj kolektivno pokrivajo s konceptom sveta krajevne skupnosti tako, da nam ne bo težko odločati o prijemih za naše nadaljnje delo. Trenutno pripravljamo še drugo anketo, ki bo zajela celotno območje KS, o rezultatih obeh anket pa bomo razpravljali na prvem širšem sestanku KS ali na zboru volilcev.

Finančna sredstva, s katerimi smo razpolagali, so bila sledeča: V letu 1965 smo prejeli dotaci-

jo v višini 915.000 S-din.

V letu 1966 smo prejeli dotacijo 2.324.629 S-din.

V letu 1967 iz proračunskih sredstev 750.000 S-din.

V letu 1967 iz sredstev prispevka za mestno zemljišče 5.000.000 S-din.

Saldo denarja iz proračunskih sredstev znaša na dan poročanja 298.955 S-din, dočim znašajo doslej neporabljena sredstva iz prispevka za mestno zemljišče 1.627.000 S-din. Vsa sredstva smo na zadnji seji sveta KS razporedili na celotno območje KS za ureditev dolgoletnih komunalnih problemov.

Od začetka obstoja KS nismo porabili za nagrade članov sveta ničesar, honoriramo le tajnika KS z mesečnim honorarjem v višini 20.000 S-din bruto. Vsa preostala sredstva pa smo porabili izključno za komunalno dejavnost ter manjšo vsoto za prispevke ob novoletni jelki ter za obdaritev starčkov ter socialno ogroženih.

D. K.

Klubski večeri

Komisija za klubsko zabavno življenje pri ObK ZM Hrastnik, ki jo vodi Franci Okoren, je v zadnjem času dosegala pomembne uspehe pri organizaciji narazličnejših klubskih in drugih prireditev. Pred jesensko-zimsko sezono se je ponovno sestala s ciljem, da pripravi kar najboljši program.

Komisija v dosedanji zasedbi bo delovala samo še do decembra, nato pa nameravajo merodajni forumi formirati pri Svobodi I poseben klubski programski svet z nalogo in kompetencami, da organizira čim več kvalitetnih klubskih prireditev, ki postajajo po zaslugi dosedanje komisije vse bolj priljubljena oblika kulturnega izživljanja v naši komuni.

Da bi ta dejavnost še bolj uspevala, bo potrebno pri tej organizaciji voditi enotno politiko v občini, obenem pa tudi združiti vsa razpoložljiva sredstva. Klubska dejavnost se je v preteklosti odvijala v glavnem samo v klubu Svobode I na Rudniku, deloma pa tudi v Mladinskem klubu v Steklarni in na Dolu. Z uvedbo enotne politike in združitvijo sredstev, pa bo vsekakor potrebno misliti tudi na obrobna naselja, in to: Turje, Čeče, Podkraj itd. V ta namen naj bi pri Svobodi I formirali posebno mladinsko skupino, ki bi morala pripraviti samostojne kluske večere in s tem programom nastopati v klubih v okolici in ožjem Hrastniku.

Komisija je sklenila, da se bodo klubski večeri pričeli že v začetku oktobra s poudarkom na kvaliteti in želji občanov.

Program klubskih večerov do decembra pa je naslednji:

6. oktober 1967:

V Mladinskem klubu v Steklarni bo govoril Tone Fornezi iz Ljubljane o potovanju do Arktike. Predavanje bo spremljal z barvnimi diapozitivi in kratkometražnimi filmi.

13. oktober 1967:

V klubu Svobode I na Rudniku bo govorila znana alpinistka Barbka Ščetinina o vzponu na Kavkaz.

20. oktober 1967:

V klubu na Dolu bo predaval dr. Anton Kastelic o posledicah splava.

27. oktober 1967:

V mladinskem klubu v Steklarni bo predaval profesor Ciril Hubad iz Ljubljane. Pripravil bo o potovanju po Jugoslaviji in to potovanje ilustriral z več sto barvnimi diapozitivi.

10. november 1967:

V klubu Svobode I na Rudniku bo nastopil s svojim programom Fran Milčinski — Ježek.

17. november 1967:

V Mladinskem klubu v Steklarni bo o svoji športni karieri pripovedoval Stanko Lorger. V kolikor ne bomo uspeli dobiti Lorgerja, bomo povabili Iva Daneva.

24. november 1967:

V klubu Svobode I na Rudniku bo govoril Aleksander Skale o modernem jazzu.

Do spremembe programa lahko pride samo takrat, če imenovani predavatelj ne bi mogel v določenem času priti v Hrastnik.

Za vsako prireditev posebej bo organizator obvestil javnost s plakati, vendar že tokrat apeliramo, da se teh večerov zabave in estetske vzgoje udeležite v čim večjem številu.

Strgaršek Janez

Pogled na Dol — v dveh stolpih stanujejo naši člani kolektiva

Delo komisij pri svetu KS je prav tako uspešno z izjemo komisije za proslave, kar bi bilo nujno popraviti. Predvsem ta komisija ni uspela povezati ciljev in interesov posameznih društev na Dolu, kar ima za posledico križanje prireditev in proslav, ki zaradi tega niso dovolj efektne in na primernem kvalitetnem nivoju. To zadevo bomo skušali urediti pred nastopom zimske sezone, kajti društev imamo dovolj, ki so sama zase zelo marljiva, manjka pa koordiniranega dela in programiranja.

Povezava s sosednjimi stalnimi delovnimi predstvi je slaba. Kljub temu, da ni naša želja posegati v njihove odločitve, temveč iz razlogov, ki vežejo naše skupne interese in bi bilo tako v komunalni problematiki in socialnih vprašanjih potrebno storiti več za sodelovanje.

nem prizadevanju in dobrem gospodarjenju vseh članov sveta KS, ki so se z vso vnemo lotili naloge. Prihranjena sredstva je svet na svoji zadnji seji razdelil na celotno območje KS ter upamo, da bodo dodeljena sredstva ob pomoči in delu občanov pomenila za okoliš Dola in kraja samega več kakor je bilo storjenega po komunalni problematiki v preteklih desetih letih. Smatramo, da je ta način uporabe denarja, ki nam ga dodeljuje občinski proračun, najbolj efektan in da bi veljalo v marsikaterem primeru ta način zadržati tudi v bodoče. Tako člani sveta KS, predvsem pa občani, se v takem primeru čutijo odgovorni in dolžni naspoti vsakemu dinarju, ki nam je dodeljen, in skrbijo za največji možni uspeh pri teh delih.

**BERITE
STEKLARJA**

Ponovno zoževanje pravic zdravstvenega zavarovanja?

Iz poročila poslovanja skladov socialnega zavarovanja v prvem polletju 1967 je razvidno, da je na tem področju ponovno prišlo do nezaželenega razpona med dotokom dohodkov in ustvarjenimi izdatki. Posamezne skupščine in samoupravni organi, konference predstavnikov družbenopolitičnih skupnosti, ki so imeli namen, da se v teku leta uspeh poslovanja realizira v tem smislu, da se uravnotežijo izdatki z dohodki, v zvezi z gospodarsko reformo, niso uspeli. Kljub vsem tem tendencam pa je iz poročil razvidno, da vsi skladi zdravstvenega zavarovanja izkazujejo konec julija skupno 25.766,00 N-din primanjkljaja. Pripomniti je treba, da je ta primanjkljaj kazal vse leto na tendenco naraščanja

datkov zdravstvenega zavarovanja in sicer prav v nekaterih oblikah varstva. Glavne preokrajčitve so ugotovljene pri stroških za zdravlila, pri količini sredstev, ki se odlivajo na območja drugih komunalnih skupnosti za ugotovitev bolniškega in specialističnega zdravljenja, v stroških za rehabilitacijo, v kratkoročnih invalidskih dajatvah in pri dajatvah zdravstvenega zavarovanja. V čem so vse te nepravilnosti izplačevanja pri prekoračenju izdatkov, bodo morali člani komunalne skupnosti temeljito proučiti in zahtevati od strokovnih služb zavoda, da podajajo točnejše analize in da ne postavljajo samoupravne organe pred dejstva, ko morajo le-ti nato na račun zavarovanca ali delovne organizacije sprejeti ustrezajoče odločitve, da lahko zavarovancu ustrezajoči zdravstveni zavodi nudijo zdravstveno pomoč. Zavedamo se, da se v konkretnem življenju ob priliki iskanja pravic iz naslova zdravstvenega zavarovanja mnogokrat sprašujemo, na kak način lahko pride do takih primanjkljajev, ko mora zavarovanec vsako tisto pravico, ki jo ima po zakonu, mnogokrat iskati in jo zahtevati tudi po večkrat. Nedvomno je, da se zdravstveni zavodi zlasti glede

na način poslovanja, administrativnega dela, integracije, nujenja zdravstvenih uslug, delovne discipline, interne organizacije, odnosov do zavarovanca niso vključili v napore družbene reforme.

Ne moremo mimo dejstva, da je že nakazana tendenca, da se bo predpisal izredni prispevek ali pa se bodo povečali prispevki k stroškom zavarovancev. Oba ukrepa vsekakor dodatno obremenjujeta zavarovanca, ki pa že

preveč dolgo upravičeno zahtevajo zaradi dodatnih obremenitev tudi rezultate reorganizacije in dela na strani zdravstvene službe. Če še upoštevamo, da v pokojniskem zavarovanju že vnaprej načrtno prihaja do primanjkljajev za okrog 20.000,00 N-din, se moramo resneje vprašati, ali bo v teku teh obdobj do konca meseca decembra redni prispevek delovnih organizacij in zavarovancev tak, da se bodo ti primanjkljaji pokrili ali pa bodo morda ostali in se še celo povečali. V takem primeru lahko pričakujemo dodatno obremenitev za zavarovance, kar pa bo pomenilo, da je vse večmesečno razpravljanje, in da so tudi sklepi in resolucije, ki so jih sprejeli ustrezajoči organi, bili zaman in da bo potrebno celotno področje socialnega zavarovanja z odločno potezo uvesti na drugo stanje, zagotoviti uspešnost in odgovornost ustrezajočih služb, zagotoviti upravljanje zavarovancev, zlasti pa odpraviti nepravilnosti, o katerih marsikateri zavarovanec danes javno razpravlja, vendar glede na razmerje in odnose ne more zagotoviti potrebne realizacije, čeprav je ustvarjalec dohodkov in izdatkov.

Iz delovne zakonodaje

z malenkostno stagnacijo marca in aprila. Odstotni odnos primanjkljaja na skupne izdatke zdravstvenega zavarovanja je v letošnjem letu višji kot lani, kljub temu, da smo imeli letos v rokah učinkovitejšo instrumente za usklajevanje izdatkov z dohodki. Člani kakor tudi samoupravni organi in zavarovanci se upravičeno sprašujejo, kje so vzroki takega stanja. Iz poročil je razvidno, da dohodki dotekajo v taki višini, kot je bilo planirano ter da to ni razlog tako za skrbljujočega primanjkljaja. Poudarja se, da je treba vzroke primanjkljaja iskati na strani iz-

Poročilo o delu UO

(Nadaljevanje s 4. strani) našem podjetju. Smatramo, da imamo pomanjkljivo kontrolo v skladišču in opozarjajo na delo odgovornih oseb.

Zaključek: ker smo v rekonstrukciji, je res kontrola nekoliko pomanjkljiva, vendar bo v najkrajšem času izhod na drugem koncu tovarne in bo potem služba varstva v redu organizirana.

6. Krajevni odbor SZDL Prapretno — Plesko se odstopi brezplačno 20 kom. stolov in 4 kom. miz (stare dotrajane mize so bile iz menze izločene).

Upravni odbor predlaga službi, da išče ponudbo za uvoz 1000 ton kremenčevega peska za zalogo v zimskem obdobju. Pesek naj odgovarja kvaliteti, ki ga nam dostavlja Kremen, Novo mesto.

Upravni odbor je odobril za vodovod v Gore 3 vožnje s tovarnjakom brezplačno.

Vprašanje: Ali se proste sobote štejejo v dolžino letnega dopusta?

Odgovor: Po določilu Temeljnega zakona o delovnih razmerjih se za šesti dan glede uveljavljanja pravic iz dela v podjetjih (letni dopust, otroški dodatek in drugo), če delovna skupnost vpele 5 dnevni delovni teden, šteje kot da ga je delavec prebil na delu. Glede na to se proste sobote štejejo v dolžino letnega dopusta kot drugi delovni dnevi. Prosta sobota kot šesti dan v tednu se torej šteje, kot bi jo delavec prebil na delu pri uveljavljanju pravic iz dela v delovni organizaciji.

Vprašanje: Ali lahko delavka po spremenjeni določbi o skrajšanju porodniškega dopusta na najmanj 105 dni izrabi ves ta dopust na enkrat po porodu, ali ga mora še vedno obvezno 28 izrabiti pred porodom?

Odgovor: Po določilih zakona ima delavka za nosečnost in porod pravico do nepretrganega porodniškega dopusta najmanj 105 dni. Z zdravniškim izvidom sme nastopiti delavka porodniški dopust 45 dni pred porodom, mora pa ga nastopiti 28 dni pred porodom. S 1. 1. 1967 se je samo zmanjšal porodniški dopust, ni pa s tem spremenjena določba, po kateri mora delavka nastopiti porodniški dopust obvezno 28 dni pred porodom. Skupna izraba porodniškega dopusta v trajanju 105 dni po porodu torej ni dopustna.

Vprašanje: Ali lahko CDS izreče izključitev iz delovne skupnosti zaradi hujše kršitve delovne dolžnosti tudi delavki, ki je noseča?

Odgovor: Po določilu Zakona odloča o izključitvi delavca iz delovne skupnosti zaradi hujše kršitve delovne dolžnosti na predlog organa, ki je določen za izrekanje ukrepov po Statutu našega podjetja, najvišji organ, to je CDS. Za izključitev delavca je potrebno, da se zanjo s tajnim glasovanjem izreče več kot polovica članov sveta. Glede na to določbo lahko delavski svet izreče izključitev zaradi hujše kršitve delovne dolžnosti tudi delavki, ki je noseča. Nosečnost delavki ni zadržek pri izključitvi iz delovne skupnosti, zato ne pride v poštev določilo, ki varuje delavko v primeru nosečnosti, da ji preneha delovno razmerje, v kolikor se odpravi delovno mesto ali trajneje zmanjša obseg dela oziroma poslovanja, oziroma če se ugotovi, da njena delovna sposobnost ne zadovoljuje na delovnem mestu. Samo v teh treh primerih delovna skupnost ne more skleniti, da bi noseči delavki proti njeni volji prenehalo delo v podjetju.

Vprašanje: Kakšne pravice ima delavka, če ji otrok umre pred potekom porodniškega dopusta?

Odgovor: Če se otrok rodi mrtve ali če umre pred potekom porodniškega dopusta, ima delavka pravico ostati na dopustu še toliko dni, kolikor ji je po zdravniškem izvidu potrebno, da si opomore od poroda in duševnega stanja zaradi izgube otroka, vsekakor pa najmanj še 30 dni. Delavka, ki ji otrok umre pred potekom porodniškega dopusta (npr. 103 dan po porodu), ima pravico ostati na dopustu najmanj še 30 dni, ker nujno po-

trebuje takšna delavka določen čas (najmanj 30 dni), da se opomore od duševnega stanja zaradi izgube otroka. To pa bi ji bilo onemogočeno, če bi v omenjenem primeru razlagali določilo zakona tako, da ima pravico ostati le toliko, kolikor ji še preostane do preteka porodniškega dopusta v konkretnem primeru samo 2 dni (od 103 do 105). Namen zakona je v tem, da se da delavki določen čas, da se opomore od duševnega stanja, v katerega je prišla zaradi izgube otroka.

Vprašanje: Ali se lahko podaljša delovno razmerje za določen čas po preteku roka ponovno za določen čas?

Odgovor: Delavcu, ki je bil sprejet na delo za določen čas, preneha po potrebi podaljšano delo preko določenega časa, bi se štel, da mu more proti njegovi volji prenehati delo v delovni organizaciji samo ob pogojih in na način, kot sicer proti delavkini volji preneha delavcu delo v delovni organizaciji. Delovno razmerje, k ise je sklenilo za določen čas, se torej ne more podaljšati po preteku roka ponovno za določen čas, ker za to ni zakonite podlage.

Vprašanje: Ali se čas začasne brezposelnosti, ko je delavec prijavljen pri komunalnem zavodu za zaposlovanje, šteje za prekinitve dela glede pridobitve pravice do letnega dopusta?

Odgovor: Po določilih zakona o delovnih razmerjih pridobi delavec pravico do letnega dopusta po 11 mesecih nepretrganega dela in ima pravico, izrabiti ga v

(Nadaljevanje na 7. strani)

Dobili smo klubske prostore ob Savi

Končno se je uresničila dolgotrajna želja hrastniških brodarjev. Dobili smo namreč barako za Savo, ki jo je prodalo gradbeno podjetje. Čeprav je omenjena baraka že stara in so nekateri bili mnenja, da je ni vredno odkupiti, smo mi le drugačnega mnenja; potrudili se bomo in dokazali, da ta denar ni bil vržen proč. S popravilom in obnovitvijo bomo uredili prostore, kateri bodo zadovoljili naše potrebe. Res, da je

Še zadnja navodila

potrebno vložiti še mnogo truda, predvsem pa prostovoljnega dela. Z delom pa smo že pričeli takoj, ko smo dobili odobrenje za to. Prostovoljnega dela se je udeležilo veliko število mladincev in pionirjev, prihajajo pa nam pomagati tudi nečlani, simpatizerji kluba.

Kar je mogoče popraviti brez večjih stroškov, bomo napravili kar kmalu; treba bo napeljati elektriko in vso notranjo insta-

lacijo, urediti sanitarije in kopalnico in jo opremiti.

Pri delu na novi cesti so nam delavci prebili vodovodno cev, tako da je sedaj vprašanje, ali bomo imeli vodo v baraki ali ne. Upamo pa, da bo komunalno podjetje pravočasno izvršilo popravilo. Tudi streho na naši baraki bo potrebno na novo prekriti, ti stroški niso tako veliki, vendar tega denarja ne premore naša klubska blagajna. Primorani smo iskati finančna sredstva drugje. Obrnili se bomo na Občinski sklad za športne objekte. Čeprav vemo iz sedanjih izkušenj, da tu ne moremo dosti

Razburkani valovi v Tacnu

pričakovati, ker za naš klub in to zvrst športa nimajo dovolj razumevanja. Prav to pa je tudi

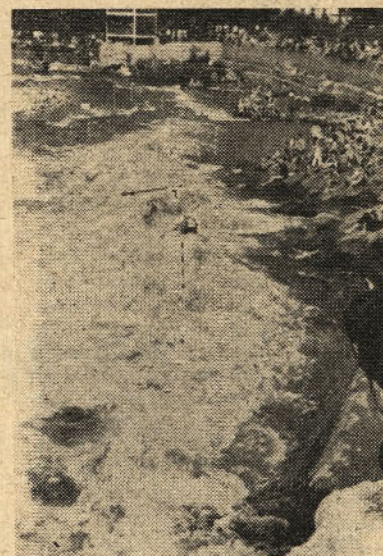
nismo pričakovali. Republiškega in državnega prvenstva pa se zopet ne bomo mogli udeležiti, ker so vsi tekmovalci svoj redni letni dopust že izkoristili, pa tudi denarja za prevoz nimamo.

Z novim klubskim prostorom, ki bo sedaj vsem bolj na očeh, se bo verjetno popravilo tudi stanje, saj nas bodo lahko videli, da delamo, da ta klub resnično živi in to ne samo poleti, temveč tudi v zimskih mesecih v naši delavnici. Se vedno pa upamo, da bo bolje, da si bomo znali pridobiti večji ugled med domačim občinstvom in da nas bo končno le nekdo opazil in nam pomagal do tega, kar si želimo imeti, kar ljubimo in kar nam daje največje razvedrilo po napornem delu v tovarni, saj tudi mi to vračamo s svojim požrtvovalnim delom v svojem prostem času. Ne morem mimo tega, da se ne bi na koncu zahvalil tov. direktorju in organom upravljanja, kakor tudi vsem članom kolektiva za vso pomoč, ki nam jo dajejo pri vzdrževanju našega kluba, ki pa ni prva, in upamo, da tudi ne zadnja.

Barič Adolf

Člani kluba pripravljajo progo za slalom

Steza za slalom v Tacnu

Iz delovne zakonodaje

(Nadaljevanje s 6. strani)

vsakem letu, če v delu ni imel presledka. Če preide delavec neposredno ali s presledkom do treh delovnih dni z dela na delo iz ene delovne organizacije v drugo, se ne šteje, da je imel presledok. Glede na to določilo pridobi delavec, ki je izven dela (delovnega razmerja) več kot tri delovne dni, ne glede na to, če je bil med tem časom prijavljen pri zavodu za zaposlovanje ali je prejemal denarno nadomestilo med časom brezposelnosti, pravico do letnega dopusta, ko ponovno izpolni 11 mesecev nepretrganega dela. Delavec, ki se je po prenehanju dela prijavil pri zavodu za zaposlovanje, nato pa je ponovno nastopil delo, bi imel pravico do letnega dopusta, ko bi ponovno izpolnil 11 mesecev nepretrganega dela. Časčasne brezposelnosti, ko je delavec prijavljen pri zavodu za zaposlovanje, se torej šteje za prekinitev dela glede pridobitve pravic do letnega dopusta. Pripomniti je treba, da se časčasne brezposelnosti ne šteje za prekinitev samo tedaj, če delavec znova uveljavlja pravico do denarnega nadomestila med časom brezposelnosti, kot to določa zakon o financiranju zaposlovanja, s tem, da se kot čas dela šteje delavcu za uveljavljanje denarnega nadomestila, ki ga je prebil na delu s polnim delovnim časom in časčasne brezposelnosti, ko je dobival denarno nadomestilo. Časčasne brezposelnosti se ne šteje za prekinitev

dela, če delavec znova uveljavlja pravico do denarnega nadomestila.

Vprašanje: Kateri so državni prazniki, ki se praznujejo na območju vse SFRJ, in kateri so prazniki, ki se praznujejo samo na območju SR Slovenije?

Odgovor: Državni prazniki, ki se praznujejo na vsem območju, so predpisani z Zveznim zakonom: Novo leto, 1. maj kot praznik dela in 29. november kot praznik ustanovitve nove Jugoslavije. Razen navedenih državnih praznikov pa se praznuje vsako leto v vsej državi kot državni praznik 4. julij — Dan borca kot dan, ko je leta 1941 CK KPJ sklenil oboroženo vstajo. Republiška državna praznika, ki se praznujeta na območju SR Slovenije, sta: 22. julij kot dan oborožene vstaje slovenskega ljudstva in 1. november kot dan spomina na mrtve, zlasti na padle in umrle borce za osvoboditev slovenskega naroda. 1. november je bil do izdaje zakona dela prost dan, toda neplačan dan. Ker se šteje sedaj 1. november za državni praznik, ko ima delavec pravico do počitka, se ta dan kot drugi državni prazniki štejejo pri odmerjanju njegovega deleža v delitvi sredstev za osebne dohodke za dan, kot da bi delavec delal. Novo leto se praznuje 1. in 2. januarja, 1. maj 1. in 2. maja, 29. november pa 29. in 30. novembra. Če je kakšen od teh dveh dni nedelja, se šteje za praznik tudi prvi naslednji delavnik po teh dveh dneh.

vzrok, da že dalj časa nismo mogli doma izvesti kakšne večje prireditve, smo se pa udeležili ostalih prireditev v drugih krajih Slovenije. Eno najpomembnejših tekmovanj je bilo (mednarodni slalom) v Tacnu pri Ljubljani, kjer je tekmovalo preko 200 tekmovalcev iz mnogih evropskih držav, Anglije in ZDA. Na tem tekmovanju je naš dolgoletni tekmovalci in trener BARIČ FRANC zavzel dobro 32. mesto. Brez sistematičnega dela in z zelo slabo opremo takega uspeha

Resnica ima...

Ta članek je odgovor na pisanje v prejšnjih številkah Steklarja, v katerih vodja oddelka za industrijsko oblikovanje tov. Papež zelo nazorno, na temelju statistike in osebnih pregledov dokumentacije v drugih oddelkih prikazuje stanje medsebojnih odnosov. Pisec člankov ni navedel, ali so to mnenja neke skupine, ali izraža svoje mišljenje o meni in mojem delu? Mnenja sem, da je pri karakteriziranju človeka (sodelavca) prešel v meje netaktnosti, kar je značilno za ljudi s pomanjkanjem kulture.

Predvidevam, da je list Steklar list kolektiva, ne pa sredstvo, s katerim lahko nekdo blati s prikrojenimi podatki sodelavca. V zadnjem stolpcu pisec navaja: »Zame je razprava končana in se ne nameravam še nadalje spuščati na nivo raznih podtikanj in pa pojasnjevanja, kaj je

resnica...« Po mojem je nujno, da se ugotovi in predloži kolektivu, kaj je resnica in kaj je laž. Če to za pisca ni važno, zame je. Predlagam komisijo, ki naj naredbe pregleda in ugotovi dejansko stanje. Komisijo naj bi sestavljalo po mojem predlogu pet članov, in sicer: dipl. pravnik, član, ki je končal višjo šolo za organizacijo dela; član, ki ima zaključeno vsaj srednjo šolo za industrijsko oblikovanje ter dva člana organov delavskega samoupravljanja. Honorar komisiji naj poravnava tisti ki je navajal nepravilne podatke.

Upam, da se pisec člankov s predlogom strinja, saj navaja, da ima za vse svoje navedbe pisemne dokaze.

Pripomnjam, da se gornje navedbe nanašajo na oddelek priprave proizvodnje in name.

ing. Tramte Franc

Iz arhiva muzejske zbirke

NEDOKONČANA POT

III. nadaljevanje

In sovrag je besnel naprej. Pa dale so žrtve, iz dneva v dan smo s strahom čakali, kdaj bodo rdeči plakati naznanjali novo morijo. Za žico in v zaporih pa so mladi ljudje, polni upa v lepše življenje, čakali smrt...

Bila je vojna, to je beseda, ki nikoli ne bo pozabljena.

PUŠNIK RUDI, rojen 2. 4. 1914 v Hrastniku. Zaposlen je bil kot klepar v steklarni Hrastnik. Pred

vojno je bil član »Vzajemnosti« in »Prijatelja prirode« ter član SKOJ. Že v začetku okupacije se je aktivno vključil v odpor. Junija 1942 pa je bil aretiran julija istega leta v Celju ustreljen. Žena Lidija pa je umrla v koncentracijskem taborišču. Ostal je le sin.

RAMŠAK IVAN, rojen 16. 7. 1920 v Hrastniku. Zaposlen je bil pri rudniku Hrastnik. Sodeloval je v mladinski organizaciji od leta 1941. Izdan je bil od domačih izdajalcev. Aretiran 4. 7. 1942 in 31. 7. 1942 v Celju ustreljen. Njegovi starši, bratje in sestre pa so bili izseljeni v koncentracijska taborišča. Njegov oče, brat in sestra so bili umorjeni v Aušvicu.

SENICA VID, rojen 28. 8. 1921 v Hrastniku kot sin gostilničarja. Po poklicu je bil trgovski pomočnik. Z OF je pričel sodelovati s tov. Marjetko v letu 1941. Aretiran je bil julija 1942. Zaprt je bil nekaj časa v Trbovljah, Laškem in 15. 8. 1942 v Celju ustreljen.

SLOKAN ANICA, rojena 16. 7. 1923 v Hrastniku. Zaposlena je bila v brusilnici steklarne Hrastnik. Izdana je bila od svoje najboljšje prijateljice. Zaprt je bila nekaj časa v Trbovljah, Laškem in nato 24. 6. 1942 v Celju ustreljena. Starši, brat in sestre pa

so bili odpeljani v taborišča. Oče je umrl v Aušvicu.

SMODIČ SLAVKO, rojen leta 1925 v Hrastniku. Zaposlen je bil v steklarni Hrastnik. Aretiran julija 1942 in istega leta ustreljen v Celju. Oče in mati sta umrla v koncentracijskem taborišču Aušvic. Dva brata, ki sta bila mlajša, pa sta bila v ostalih taboriščih v Nemčiji.

STROŽAR STANKO, rojen leta 1909 v Hrastniku. Zaposlen je bil pri rudniku Hrastnik. Aretiran julija 1942 in avgusta 1942 v Celju ustreljen. Njegova družina pa je bila izseljena v Nemčijo.

SPAJZER MILKA, rojena 1877, upokojenka v Studencah, je bila ustreljena od domačih izdajalcev. Sin Anton z ženo Milko in sinovi pa so bili v NOB.

SKOBERNE FRANC, rojen 3. 12. 1905 na Blanci. Zaposlen je bil v rudniku Hrastnik. Ob pri-

hodu okupatorja je bil takoj na strani onih, ki so se pripravljali za boj proti sovražniku. Sodeloval je s tov. Ribič Alojzjem, z Vitkom Pavličem in Vero Šlandrovo. V mesecu februarju 1942 se je pri njem 14 dni zdravil ranjeni partizan Škrilin Stanko. Zaradi izdaje je bil 3. 8. 1942 aretiran in istega meseca v Celju ustreljen. Žena Francka pa je umrla 15. 1. 1943 v Aušvicu.

TRŠEK JOŽE, rojen 20. 3. 1920 v Hrastniku. V Ptujju se je izučil za trgovskega pomočnika. Aretiran po izdaji in 10. 8. 1942 v Ptujju ustreljen.

TUŠEK IVAN, rojen 28. 1918 v Hrastniku. Zaposlen je bil v rudniku Hrastnik. Sodeloval je v mladinski organizaciji, ki je bila zaradi izdaje skoro uničena. Aretiran 16. 7. 1942, zaprt nekaj časa v Trbovljah in Laškem in 15. 8. 1942 v Celju ustreljen.

VABIČ STANKO, rojen leta 1925 na Pleskem nad Hrastnikom. Odpeljan je bil 5. 8. 1942 v koncentracijsko taborišče Aušvic, kjer je bil 6. 9. 1942 ustreljen. Ker je bila njegova sestra Lojzka ustreljena kot talka, je bila cela družina pregnana.

VABIČ ALOJZIJA, rojena 27. 5. 1922 v vasi Plesko nad Hrastnikom. Za NOV je pričela delati

že jeseni leta 1941. Izdana je bila od Silve Cmok in 30. junija 1942 aretirana. Zaprt je bila v Trbovljah, Laškem in 30. julija ustreljena v Celju. Njena prijateljica, ki je bila skupno z njo zaprt, je pripovedovala, da ni obžalovala svojega sodelovanja, čeprav je dobro vedela, da bo njena življenjska pot končala v »Starem piskru«.

VASTIČ KARL je bil ob času svoje smrti star 23 let. Zaposlen je bil v rudniku Hrastnik. Po izdaji aretiran 14. 7. 1942 in 30. 7. 1942 v Celju ustreljen. Njegove starše in brata pa so odpeljali v koncentracijsko taborišče, kjer je oče umrl.

VASTIČ ALBERT, rojen 4. 4. 1910 v Hrastniku. Bil je narednik hidroaviatičar v Trogiru. Ujet je bil od Italijanov, pa mu je uspelo pobegniti. Januarja 1944 pa ga je izsledila skupina ustašev in padel je pod njihovimi streli.

vitev te tiskarne bomo opisali v naslednji številki.) Aretiran je bil 24. 10. 1941 in 23. 3. 1942 v Mariboru ustreljen. Njegova družina pa je bila pregnana v taborišče. Oče, mati in sestra so umrli v Aušvicu.

ZARKOVIČ IVAN, rojen leta 1925 v Carigradu. Zaposlen je bil v steklarni Hrastnik. Ze v letu 1941 je pričel sodelovati v odporu. Aretiran je bil 16. 7. 1942 in odpeljan v Mauthausen, kjer je bil ubit.

ZALEZINA MARTIN, rojen 28. 3. 1908 v Hrastniku. Zaposlen je bil v rudniku Hrastnik. Ze v letu 1941 je pričel delati v odporu proti okupatorju. Aretiran je bil 16. 7. 1942 in 15. 8. 1942 v Celju ustreljen.

ZALEZINA MIROSLAV, rojen 23. 8. 1923 v Hrastniku. Zaposlen je bil v steklarni Hrastnik kot kovač. Kakor brat Martin je tudi on sodeloval z OF že od leta 1941. Po izdaji je bil aretiran in 2. 10. 1942 v Mariboru ustreljen. Starše, brate in sestre pa so odpeljali v Aušvic, kjer sta mati in sestra umrli. Pisal je poslovilno pismo, katerega hrani muzej NOB v Hrastniku.

ZUPAN RUDI, rojen leta 1919 v vasi Prapretno. Za NOB je pričel delati v letu 1941. 19. 7. 1942 pa je bil izdan in aretiran ter 5. 8. 1942 v Celju ustreljen kot talec.

Bila je vojna, pa je minila, toda spomin nanjo, ta je ostal, z njo tisoč spominov za tisoč let.

Bile so vojne, pa so minile, tudi spomin nanje, toda zadnja ne bo, zakaj podarili smo vso svojo srečo, vso svojo mladost, vse svoje sanje.

Tako smo v kratkih skopih besedah opisali nedokončano pot talcev — mož, žena, in sinov. Njihovo pot pa so nadaljevali borci partizani do končne zmage in svobode.

V nadaljevanju pa bomo opisali žrtve in trpljenje borcev, ki so v svojem boju omagali in padli pod streli okupatorja.

ZZB NOV Hrastnik

Zakaj izobraževanje odraslih?

Čas izvajanja gospodarske reforme je dvignil na površje nešteto problemov, s katerimi se v našem gospodarskem in družbenem življenju nenehno srečujemo in to problematiko tudi rešujemo. Seveda ni pričakovati rešitve celotne problematike in s tem v zvezi sanacijo gospodarstva čez noč. To je daljnosežnejši proces, ki vsebuje vrsto najrazličnejših posegov organov samoupravljanja in strokovnih služb. Tudi je težko določiti prioriteten red reševanja problemov, ki se med seboj povezujejo in pogujejo. Zato rešitev enega problema še ne pomeni bistvenjšega izboljšanja stanja v katerem se pojavlja cel kompleks posameznih problemov. Prav tako problema z določeno deklaracijo, pa naj bo še tako temeljita, ni mogoče odstraniti. To pa prav iz razloga, ker je nujno upoštevati vse gospodarske, psihološke, sociološke in druge momente, ki delujejo in se javljajo v različnih oblikah. Zato so važni pri reševanju pravilni pristopi, ki morajo oblikovno, zlasti pa vsebinsko zagotavljati hitro in učinkovito rešitev. Posebno je treba na to paziti v našem družbenem sistemu, kjer smo vsi kot proizvajalci in samoupravljalci zainteresirani in dolžni, pred celotno družbeno skupnostjo, poslovati ne samo v korist nas samih, ampak tudi v korist širše družbene skupnosti. Gledanje na reševanje stvari s širšega družbenega vidika pa zahteva, da smo v celoti spoznani z dogajanjem ožje in širše družbene skupnosti. To pa zahteva od nas proizvajalcev tudi stalno izpopolnjevanje in usposabljanje, da bomo lahko nastale težave sproti in trajno reševali, kajti sicer bomo nadaljevali s prakso akcijskega reševanja problemov, ki nam bodo v soraz-

lih, ki ga nekateri smatrajo kot nepotrebne ali kot dodatno obremenitev proizvajalca, je zelo konzervativno in ne vodi k cilju izpopolnitve in poglobitve samo-

upravnega sistema, pač pa h krepitvi etatizma in ustvarjanju birokracije. Iz teh razlogov je izobraževanje odraslih eno primarnih vprašanj, kajti to je osnovni faktor osveščanja proizvajalcev, s katerim dobijo v roke tisto orožje, ki jim omogoča presojo in zavzemanje pravih stališč priporočil, predlogov ter raznih programov in smernic in s tem omogoča aktivno sodelovanje pri vodenju oziroma upravljanju gospodarske organizacije in širše družbene skupnosti. Zato smatramo, da je izobraževanje osnovni pogoj osveščanja in uveljavljanja proizvajalcev na vseh področjih delovanja, ki bo omogočilo zaposlenim slediti hitremu toku razvoja tehnike in tehnoloških

postopkov, organizacije dela in vodenju podjetja kot gospodarstva na sploh.

K večjemu poudarku izobraževanja nas sili tudi dejstvo, da imamo ob tako razvitem gospodarskem potencialu, v katerega iz dneva v dan prodira nova tehnika, več kot 1500 zaposlenih z nedokončano osnovno šolo. To je podatek, ki je ob dotoku nove mlade delovne sile vedno bolj zaskrbljujoč. In če se vprašamo, zakaj ponekod neurejena stanja po gospodarskih organizacijah, bomo mirno lahko odgovorili, da so takšna stanja predvsem odraz nesposobnosti zaposlenih. Nesposobnost pa ima osnovno izhodišče v neznanju. Tega se moramo v celoti zavedati in se kot proizvajalci in samoupravljalci zavzemati za to, da se čimveč naučimo. Zavedati se moramo, da se učimo zase in za to, da bomo znali s pridom uporabiti tehniko

in druga proizvodna sredstva, ki so vir ustvarjanja dobrin, ki jih potrebujemo za lastno življenje. Spomnimo se, da smo se morali učiti uporabljati sesalec za prah, ki smo ga zamenjali z metlo in to vzporedimo z modernizacijo našega gospodarstva in ugotovili bomo, da znamo še zelo izobraževanju še v mnogo večjem merilu kot smo ga v stanju izvesti.

In na kraju razpis Delavske univerze Hrastnik s področja splošnega izobraževanja, ki zajema:

— večerno šolo za odrasle za 7. in 8. razred. V šolo se lahko vpišejo kandidati, ki imajo uspešno zaključen 6. razred osnovne šole. Stroški znašajo 70.000 starih dinarjev, od katerih plača eno tretjino vsak sam, eno tretjino Občinski sindikalni svet in eno tretjino gospodarska organizacija, kjer je kandidat zaposlen.

— Začetni in nadaljevalni šiviljski tečaj. Tečaj traja 52 ur. Stroški po kandidatu znašajo 7.000 S-din.

— Gospodinjski tečaj. Tečaj obsega 40 ur. Stroški tečaja po osebi znašajo 10.000 S-din.

— Začetni tečaj nemškega in angleškega jezika. Stroški po osebi znašajo 47.000 S-din.

Vpis v šolo in tečaj vrši Delavska univerza Hrastnik, vsak dan do vključno 20. oktobra. Prav tako pa se zainteresenti za katerokoli oblik splošnega izobraževanja prijavijo v kadrovske sektorju gospodarske organizacije, kjer so zaposleni.

Problemi nagrajevanja po delu

(Nadaljevanje iz 8. številke)

Če pojmuemo pri odločanju kot obliko nagrajevanja, potem si moramo zlasti prizadevati, da odpravimo vpliv drugih faktorjev, o katerih analize kažejo, da najbolj pogojujejo ne dejansko odločanje. Tu gre predvsem za formalni položaj, ki je še vedno pomemben distributor vpliva in seveda prepušča tistim na nižjih položajih manjše možnosti vplivanja na odločitve, ki se tičejo njih samih oziroma vseh v delovni organizaciji. Če je splošno odločanje v delovni organizaciji odvisno predvsem od položaja, potem je od položajev odvisno tudi odločanje o nagrajevanju. Večji delovni prispevek nekoga člana je v tem primeru še vedno družbeno nenagrajen, družbeno povračilo pa je članom razdeljeno v drugačnem, po nedelovnem kriteriju. Samoupravljanje v največji meri omogoča to sodelovanje delavcev, v celoti pa ga le izjemoma realizira. Toda tudi če si zamislimo demokratično odločanje, vsi problemi s tem še niso rešeni. Del ljudi, ki demokratično odločajo, pozna predvsem probleme svojega dela, ne pa tudi problemov dela drugih, zato primerja svoje delo z nečim, česar ne pozna, in skuša delež svojega dela v realizaciji skupnega proizvoda drugače oceniti. Pa tu

di če bi delež drugih poznali, so številni ljudje nagnjeni k temu, da višje vrednotijo lastno ali svojemu podobno delo, kot pa drugačno delo ali delo drugih. Zatorej v naših podjetjih pogosto obstoja mnenje, češ da uprava živi na račun delavcev, da druge službe žive na račun osnovne dejavnosti, ali pa da delo uprave in strokovnih služb več prispeva k doseženi proizvodnji kot pa prispevajo neposredno proizvodni delavci. Problem je torej vedno do neke mere nerešen in ga je treba reševati tudi zato, da je proizvodni sistem učinkovit.

Problem različnega vrednotenja različnih vrst dela pa ne obstaja samo znotraj delovne organizacije, ampak tudi v panogah in strokah istega ali različnega značaja. Čim raznovrstnejša področja dela primerjamo, tem različnejše je vrednotenje. Zdi se, da so priznanja, ki jih člani družbe dobe za svoje delo (čeprav teoretično predpostavljamo, da so enaka ali podobna), mnogokrat najbolj različna, če so ti člani zaposleni v primarnem, sekundarnem ali terciarnem sektorju družbene dejavnosti. Tako imajo na primer po kvalifikacijah iste osebe zelo različne dohodke v posameznih podjetjih; dva šoferja, ki vozita eden svojega direktorja, drugi pa tovornjak,

imata zelo različne dohodke, čeprav so ceste za oba enake; zdravnik, ki dela pri zdravstvenem zavodu, kjer so se »znašli« in imajo premoč na zavodu za socialno zavarovanje ter imajo zato priznane višje cene, ima znatno višje dohodeke, kakor zdravnik, ki nima takih možnosti; direktor večjega industrijskega podjetja, ki neposredno ustvarja, ima znatno nižje osebne dohodeke od direktorja podjetja z mnogo manjšim dohodkom podjetja ali direktorja terciarne dejavnosti; knjigovodja uslužnostnega podjetja je že pred leti imel znatno višje osebne dohodeke kot visokokvalificiran in visokostrokovni kader industrijskega podjetja. Take primere, ki so nastali zaradi tega, ker niso uresničena osnovna načela nagrajevanja, lahko naštevamo brez konca. Ker pa so življenjski stroški na nekem območju približno enaki za vse tamkajšnje prebivalce, bi morali imeti približno enake dohodeke zlasti tiste osebe in člani, ki so po delu podobni ali enaki. Dohodek posameznika torej v sistemu niha, predvsem v odvisnosti od tistih faktorjev, ki jih posameznik obvladuje in spreminja. Vprašanje, ki se nam v tej zvezi vsiljuje, pa je tole: za enako delo prejemo v našem času naši de-

(Nadaljevanje na 10. strani)

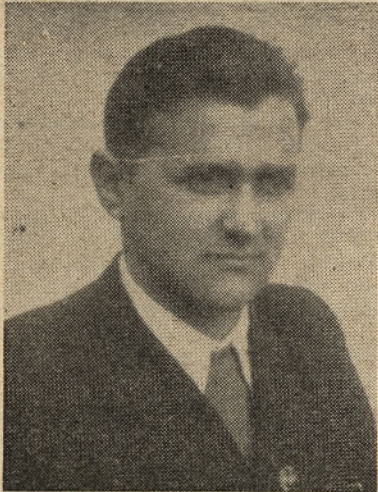

merno kratkem časovnem obdobju pokazali, da smo si zavestno ali nezavestno povzročili nove težave in nova protislovja.

Začrtana politika družbenega in gospodarskega razvoja v pogojih samoupravljanja, torej terja od nas nenehno usposabljanje in izobraževanje. Pri tem ni namen opozarjati na tesno povezanost splošne in strokovne izobrazbe z gospodarsko dejavnostjo, ker nam je ta kot samoupravljalcem v večji ali manjši obliki znana in se je tudi zavedamo. Vsekakor pa je nujno opozoriti na zainteresiranost proizvajalcev in nekaterih delovnih organizacij. Gledanje na izobraževanje odras-

Invalidsko upokojeni:

Kot mnogi drugi doslej je v septembru mesecu zapustil naše podjetje zaradi invalidske upokojitve tudi vodja kadrovske socialne službe našega podjetja, tov. Stanko Cvelbar.

Rojen je bil leta 1914 v Kostanjevici na Krki. Težke ekonomske razmere je občutil že kot mladenič, zato ga je pot vodila preko šol in različnih del vse do avgusta leta 1944, ko se je priključil NOB. Kot pripadnik NOV XIV SNOB je opravljal različne dolžnosti. Po demobilizaciji se je ponovno zaposlil v našem podjetju kot oddelkovodja zunanjega obrata.

Zaradi potreb pa je bil premeščen za personalnega referenta tovarne stekla v Rogaški Slatini, od tam pa je bil ponovno predstavljen na isto dolžnost, katero je opravljal vse do upokojitve.

Njegovo prisotnost je bilo nenehno opaziti v družbenopolitičnem delu. Celih 15 let je opravljal dolžnosti predsednika ali tajnika terenskega odbora SZDL, bil je prvi predsednik športnega društva »Bratstvo« itd. Preveč bi porabili prostora, če bi hoteli naštevati vse, ob tej priliki naj velja le ena ugotovitev: nobena družbena naloga zanj ni bila prenaporna, izvrševal jih je z zavestjo: vse kar naredimo danes, ne bo treba jutri, vsako opravljeno delo prinaša nekaj novega in bogatejšega.

PROBLEMI NAGRAJEVANJA PO DELU

(Nadaljevanje z 9. strani)
lovni ljudje od družbe različna priznanja. Njihov družbeni položaj je v veliki meri odvisen od družbenega priznanja. Dejanski družbeni položaj številnih članov družbe torej ni v skladu z njihovo družbeno delovno vlogo. Po naših proklamiranih ter sprejetih normah je to nemoralno. Čeprav tako stanje že dolgo ugotavljamo, se problem ne manjša, temveč veča. Vprašanje je torej, koliko smo mi, subjekti družbe, za to odgovorni, kolikšna je naša pripravljenost in dejanska možnost, da odpravimo anomalije, ki smo jih ugotovili. Na kakšen način in s kolikšno učinkovitostjo se bomo v praksi najbolje spoprijeli s tem problemom, krepitev materialnih osnov naše družbe, kakor izpopolnjevanja odnosov pri nas terjata, da se moralnih

Tov. Stane, kakor si tiho prišel med nas, tako tiho si nas tudi zapustil. Vsi člani kadrovske službe se ti zahvaljujemo za 20 let vzornega dela na kadrovskem področju, hkrati pa ti želimo še veliko zdravih, veselih in zadovoljnih let v zasluženem pokoju.

V mesecu septembru smo se poslovili od dolgoletnega sodelavca Šinkovec Evgena, ki odhaja v invalidski pokoj. Rojen je bil 5. 12. 1915. leta v Hrastniku. Izhaja iz rudarske družine. Osnovno šolo je končal v Hrastniku: takoj po končanem šolanju se je zaposlil v Steklarni Hrastnik. Evgen je bil tih in skromen delavec, njegova briga je bila predvsem delo. Tako je tudi napredoval, njegovo zadnje delovno mesto v naši tovarni pred upokojitvijo je bilo »brigadir RDBO KOZLOČI«. Skrbeti je moral za številno družino, kljub temu pa je bil vedno optimist in pripravljen za šalo, zato so ga njegovi sodelavci tudi spoštovali. Evgen je bil tudi delaven na kulturno prosvetnem področju, bil je vrsto let

član pevskega zbora Svobode II Hrastnik, danes je pa še aktiven pri ribičih. Ko odhaja v zaslužen pokoj, mu uredništvo Steklarja želi še mnogo let srečnega življenja v krogu svoje družine.

Blatnik Vilma, roj. Skobe, je bila rojena 2. 1. 1925 v Podkrajju Hrastnik. Po končanem šolanju se je leta 1945 zaposlila v Steklarni Hrastnik. Tu je delala kot pomožna delavka enajst let. Po poroki je za nekaj časa prenehala

z delom, ponovno pa se je zaposlila 16. 2. 1962 v brusilnici. Svoje delo je opravljala vestno, v zadnjem času pa jo je bolezen zadrževala, da se ni mogla posvetiti delu s takšno vnemo kot smo bili tega vajeni poprej. Želimo, da bi se Vilma pozdravila in uživala svojo pokojnino še mnogo let.

Kadrovske VESTI

v mesecu avgustu

PRISLI V PODJETJE:

Živkovič Đorđe — skladiščni delavec, Golouh Vida — blagajničarka, Čanžek Angela — čistilka, Milbauer Bogomir — uslužbenec, Zupančič Ana — blagajničarka, Hauptman Drago — cizler, Kirn Zdravko — odnašalec, Bajda Alojz — pomožni delavec, Benc Jožica — odnašalka, Gunšek Viktor — ključavničar, Rojko Jože — odnašalec, Vidmar Roman — odnašalec.

ODŠLI IZ PODJETJA:

Kobetič Ema — uslužbenka, Lipar Alojz — pomočnik, Mešiček Alojzija — izpihalka, Kojc Anton — upravljalec avtomata, Brezovšek Romana — odnašalka, Buršič Maks — pomočnik, Zidar Leopold — izvlačilec stekla.

INVALIDSKO UPOKOJENA:

Kovač Janez — brigadir, Frankovič Pavel — brigadir.

PRIRASTEK V DRUŽINI:

Čepin Franc — hčerko, Abram Alojz — hčerko, Čudovan Zlatko — sina, Volfand Alfred — sina, Umek Nada — hčerko.

v mesecu septembru

PRISLI V PODJETJE:

Lipar Anton, krogličar; Sivko Jožefa, odnašalka; Oblak Jože,

odnašalec; Peklar Ladislav, pomožni ključavničar; Hudi Leon, strugar; Križnik Anton, odnašalec; Frankovič Marija, odnašalka; Kovač Alojz, krogličar; Plahuta Zvonko, odnašalec; Pušnik Stanko, vajenec; Spacapan Marjan, vajenec; Kostanjšek Viljem, vajenec; Matešič Drago, vajenec; Strniša Marjan, vajenec; Zaletel Viljem, vajenec; Stopa Andrej, vajenec; Erman Viktor, vajenec; Rancinger Roman, vajenec; Godler Jože, vajenec; Kozole Jure, vajenec, Fišner Avgust, vajenec; Kirhmajer Rudi, vajenec; Maurer Viktor, vajenec; Keber Blaž, vajenec; Radej Roman, vajenec; Gornik Ladislav, vajenec; Šoba Viljem, vajenec; Jelen Mirko, vajenec; Stramljan Anton, delavec; Rončević Spiro, delavec; Bajda Martin, krogličar; Slenc Erih, pomočnik; Kraševac Alojz, nabiralec; Pogačnik Milenko, odnašalec; Šantej Franc, odnašalec; Tavčar Vinko, krogličar; Klanšek Leopold, stiskalec; Kovač Ivan, pomočnik; Avlič Alojz, delavec-težak; Durnik Ivan, krogličar; Šrenk Drago, krogličar; Baljkovič Đerosim, krogličar; Maurer Alojz, skoblar; Stopinšek Albin, ključavničar; Musar Silvo, nabiralec; Blagotinšek Boris, lesostrugar; Sotlar Jože, iznihadlec; Knez Jože, krogličar; Šinkovec Leopold, krogličar; Gnidčič Spiro, delavec; Pokrajač Mlihan, menialec klešč; Đurica Rajko, pomožni zidar-šamoter; Strehar Alfonz, odnašalec; Mali Cvetko, odnašalec; Mrežar Marta, odnašalka; Volaj Stanka, odnašalka; Kurent Cvetka, odnašalka; Čepin Vera, odnašalka; Rusan Ivanka, odnašalka; Šonar Jožica, odnašalka; Sladič Marija, odnašalka; Peklar Silvester, odnašalec; Lovrec Janez, odnašalec; Povše Jože, odnašalec; Umek Darko, odnašalec; Sotlar Jože, odnašalec; Kodrič Kristina, odnašalka; Perc Tatjana, odnašalka; Marko Marija, odnašalka; Sihur Romana, odnašalka; Podlesnik Fani, odnašalka; Barič Karlo, odnašalec; Klenovšek Franciška, odnašalka; Eberlinc Marija, odnašalka; Dečman Miran, odnašalec; Predovnik Franc, odnašalec; Kušar Ivan, odnašalec; Orač Stanislav, odnašalec; Medvešek Martin, odnašalec; Sotlar Emil, delavec; Diacci Jože, ključavničar.

INVALIDSKO UPOKOJENI:

Cvelbar Stanislav, uslužbenec; Šinkovec Evgen, brigadir; Blatnik Vilma, delavka v brusilnici.

ODŠLI IZ PODJETJA:

Oseniak Ivan, krogličar; Skaza Ivan, delavec-težak; Goljuf Valerija, odnašalka; Kukovič Stanislava, skladiščna delavka; Percl Gerhard, vodja priprave zmesi; Povše Pavel, pripravljalec in dostavljalec orodja; Dovjak Franc, brusilec; Zupan Darko, Bec Emil, Planinc Milan, Udovč Božidar, Mekše Albin, Krstič Đorđe, Tušek Martin, Rotar Maks, Mešiček Martin, Klanjšek Jakob, Kaluder Bruno, Stopinšek Silvo, Janc Franc, Zalaznik Jernej in Žizek Janez — vsi bili zaposleni v notranjem obratu; Kolenc Vinko, strugar; Ržek Jože, ključavničar in Peršič Friderik, polirec modlova.

(Nadaljevanje na 11. strani)

NISMO RAZOČARANI Z OBISKA TOVARIŠA TITA V ZASAVJU

Prvi nastopi mlade ekipe ženskega rokometnega kluba »Steklar« v republiški ligi so pokazali, da manjka našim rokometničkam treningov in rutine. Čeprav smo doživeli v prvih štirih kolih štiri poraze, vseeno nismo razočarani, ker smo realno to tudi pričakovali. Kdor bi karkoli drugega pričakoval, ne bi realno ocenjeval slovenskega rokometna in vse drugo bi bilo tudi senzacija. Držati se bomo morali tega, kar smo si zastavili, to je, da vključimo v prvem letu nastopanja v republiški ligi, čimveč deklet v aktivno gojenje rokometna, nato bomo morali pa iz te množičnosti iskati kvaliteto.

Delno pa je tem rezultatom krivo tudi to, da vlada med igralkami in vodstvom določena psihična obremenitev, ker vsi pričakujemo, da nam bo Tekmovalna komisija zaprla domače igrišče, ki je skrajno neprimerno za igranje v katerikoli ligi, na drugi strani pa tudi niso zagotovljena minimalna sredstva za redno nastopanje.

V prvih štirih kolih so bili do-seženi naslednji rezultati:

1. kolo: Steklar — Selca 10:14
2. kolo: Slovan — Steklar 12: 9
3. kolo: Steklar — Brežice 5:16
4. kolo: Steklar — Storžič 4: 5

V prvih štirih kolih so bile za Steklar uspešne: Mlakar 12 golov, Sovdat 10, Bratuša 3, Gornik 2 in Kolar 1.

Zaključek teh štirih tekem je takšen, da naše igralke igrajo mnogo bolje v gosteh, doma pa imajo kompleks domače publike, kar smo že opazili na kvalifikacijski tekmi, obenem pa jim manjka ligaške prekaljenosti in skupnega treniranja. Menimo, da nas le-ti rezultati ne smejo razočarati, temveč moramo težiti za tem, da v prvem letu vključimo v klub čim več mladih in pripravljamo ekipo na naslednje tekmovanje.

Da pa bomo lahko z vso resnostjo nadaljevali razvojno pot ženskega rokometna, bo potrebno s podporo merodajnih forumov rešiti problematiko igrišča in financiranje te dejavnosti.

Strgaršek Janez

Posnetek naših rokometnič

Rokometni klub »STEKLAR« Hrastnik

Z željo, da razširimo ženske vrste našega kluba, vabimo čim več deklet, da se vključijo v naše vrste. Priprave se lahko trenerju Borisu Kralju v planskem oddelku ali vsak torek in petek ob 15. uri na rokometni igrišč na Rudniku.

Uprav. odbor

POROČILI SO SE:

(Nadaljevanje z 10. strani)

Vozelj Marija, odnašalka — OVEN; Jontez Frančiška, delavka — POVODNIK; Topolovšek Helena, odnašalka — SIVKA; Škoberne Jožefa, ekonom v bifeju in Gnjidič Milan, brusilec; Strgaršek Milena, delavka v brusilnici — MIKOLIČ; Babič Amalija, delavka — POKLEKA; Pavlovič Slobodanka, delavka — ŠTIPČEVIČ.

PRIRASTEK V DRUŽINI:

Pikelj Andrej — sina, Kramžar Ivan — sina, Kokanovič Jovo — sina, Veber Franc — hčerko.

SREČA V LJUBEZNI

- Kdo je samec.
- Človek, ki ni imel sreče v ljubezni.
- In kaj so potem oženjeni?
- Ljudje, ki so imeli še manj sreče v ljubezni.

ISKRENOST

- Tako rada bi imela belo bluzo!
- Tako, kot je moja?
- Ne, čisto.

PRED SODISCEM

- In ko ste se vračali z dela domov, ste večkrat našli v omari tujega moškega?
- Da!
- In je bil to vzrok nasprotij med vami in vašo ženo?
- Da! Ker nisem imel kam obesiti obleke.

LE TAKO NAPREJ!

Prav gotovo so bili vsi ljubitelji nogometa v Hrastniku preseščeni nad rezultatom, ki ga je naše nogometno moštvo doseglo v Mariboru. Prav posebno še zaradi tega, ker je moštvo Železničarja prejšnjo nedeljo doživelo pravo katastrofo v Murski Soboti. Vsi v Železničarju so računali s tem, da bo za to katastrofo plačala ceh mlada ekipa Hrastničanov. Po prvih minutah je izgledalo,

da naši nogometaši res ne bodo kos domačinom. Pa je bilo prav obratno, tako so vodili naši v prvi polovici igre s 3:2. V drugem delu igre so pa domačine povsem nadigrali. Tako da rezultat 5:2 v korist gostov ni slučaj, ampak rezultat, katerega ni za podcenjevati. Najboljši so bili Pufler Ivan in Stopinšek v obrambi in pa Bogdan v napadu.

NAGRADNA KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. vprašanje, sporna zadeva; 8. pariška univerza; 15. okenska navojnica, rolo; 16. fino brušeno steklo; 17. izdelovalec naočnikov; 18. ime francoskega pisca utopističnih romanov Vernea; 20. močna alkoholna pijača, ki jo pijejo predvsem mornarji; 21. graški bog ljubezni; 22. grabežljiva ptica z ostrim kljunom, ki se hrani z mesom drugih živali; 23. levi pritok Savinje; 24. privlačnost, čar; 25. brodnik v bajeslovnem grškem podzemlju; 26. plačilna obveznica; 27. predlog; 28. gozdni delavec; 29. pomemben angleški fizik in kemik (John, 1766—1844); 32. slovanski bog; 34. žarni venec, svetniški sij; 35. sultanat v Arabiji; 36. roman Dostojevskega; 37. šumnik in sičnik; 38. vojaški gojenec; 40. severnoameriški di-

hur z dragocenim krznom; 41. drag gradbeni material; 42. reka v Mongoliji in SZ, ki se z Ingodo zliva v Silko; 43. izcedek iglastih dreves; 44. reka, ki teče skozi Leningrad; 45. rogata žival severnih pokrajin; 46. graška boginja modrosti; 47. glavno mesto švicarskega kontona, Argau; 48. kemični znak za erbij; 49. osnovna mera; 50. tovarna alkoholnih pijač v Ljubljani; 51. glavno mesto Kenije; 53. vrsta plesa; 56. spojine, ki nastanejo z oksidacijo; 57. tropski veter; 58. kemični znak za mazurij; 59. pristanišče v Izraelu; 60. podzemeljski del rastline; 61. želja vseh narodov sveta; 62. vinorodna gričevnata pokrajina na Primorskem; 64. mišični želodec pri pticah; 65. kraj v Dravski dolini s tovarno dušika; 66. ime francoskega skladatelja

Delibesa; 67. glavna telesna utripalnica; 68. prosjak, revež; 69. močno razstrelivo; 71. mesto v južni Italiji ob vzhodju Vezuva; 73. razstavljanje; odvajanje kolooidov od kristaloidov; 74. muziciranje.

NAVPIČNO: 1. uvodno posvetilo v epičnih pesnitvah; 2. ponovitev igre; 3. cirkulacija; 4. postopek pri medicinskem pregledu žrela; 5. loščilo, posteklina; 6. drugi samoglasnik in tertji soglasnik v abecedi; 7. pravica najstarejšega do dednega posestva; 8. slovnični pojem; 9. planinska ujeta, kralj ptic; 10. zver iz rodu mačk; 11. začetnici češkoslovaškega opernega skladatelja (»Dalibor«); 12. mesto v Apuliji po katerem se imenuje preliv med Jadranskim in Jonskim morjem; 13. teorija; 14. reka na polotoku Krimu; 19. graja; 22. del umetniškega imena slovenskega skladatelja Friderika Širca; 23. član, zanos; 25. pripadnik jugoslovanskega naroda; 26. umetnostni slog; 28. Jurčičeva povest; 29. reka v SZ, ki teče skozi Vitebsk in se izliva v Riški zaliv (Zapadna); 30. gora nad Solčavo v Savinjskih Alpah (1929 m); 31. glavno mesto Bahamskih otokov; 33.

grški otok ob južni obali Turčije; 34. bivši kongoški politik (Cyril); 36. pravoslavna svetniška podoba; 38. sklep med spodnjim in zgornjim delom noge; 39. vetrni jopič; 40. odpadki; 41. grški otok v Južnih Sporadih, pred obalo Male Azije; 43. antično mesto pri Gradskem v Makedoniji, v katerem se je ohranilo veliko umetniških spomenikov stavbarstva; 44. dragoceno lepoticje; 46. pozitivna elektroda; 47. veletok v vzhodni Sibiriji; 49. hotel v Kranjski gori; 50. norveški lingvist, tvorec norveškega književnega jezika (Ivar Andreas); 52. ime znamenite baletne umetnice Duncan; 53. otočje v Tihem oceanu med Filipini in Havaji; 54. večji kraj na otoku Krku; 55. dialekt; 57. barva kože, ten; 60. vstopnica, listek; 61. čriček, gril; 62. priljubljen turistični kraj na Gorenjskem; 63. pregovori; 64. ime kongoškega politika Combeja; 65. poljski pridelek; 67. skupno ime za tri najvišja nordijska božanstva; 68. nočno zabavišče; 70. kemični znak za aluminij; 72. začetnici norveškega skladatelja in pianista (»Peer Günt«).

(D. K.)

Za pravilno rešitev križanke razpisujemo pet nagrad:

1. nagrada	20 N-din
2. nagrada	15 N-din
3. do 5. nagrada po	10 N-din
- Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo

»Steklarja« Hrastnik. Na pisemski ovitek napišite NAGRADNA KRIŽANKA.

Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do sobote 21. 10. 1967.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za zadnjo križanko smo prejeli 93 rešitev. Žreb je razdelil nagrade naslednjim:

1. nagrado 20 N-din Vidmar Karli. 2. nagrado 15 N-din Radej Stanku II in od 3. do 5. nagrado prejmejo: Ranzinger Marica, Lipovšek Franc in Germadnik Lidija.

Pravilna rešitev prejšnje križanke:

VODORAVNO: vestalka, most,

(D. K.)

uveljavljajo svoje delovne pravice s tožbo s posredovanjem pravnih služb na sedežu občine, kakor tudi pri občinskem sindikalnem svetu. Zadnji podatki kažejo, da se delovni ljudje o vseh zadevah obračajo na ti dve pravni posvetovalnici, ki sta v preteklosti že mnogokrat uspešno zaščitili interese delavcev. V marsikaterem primeru pa je po krivdi delavca mnogokrat tudi brezuspešna, ker zamudi rok ali ker čaka obljube, da se bo zadeva že nekako uredila, na koncu pa je zaključek tak, da zaradi preteka roka posamezne pravice ni moč uveljaviti. Ti dve instituciji, ki dajeta pomoč na vseh področjih, sta popolnoma neodvisni od kakršnegakoli vpliva delovnih organizacij ali pravnih služb, ker v tem pogledu zastopata interese rešitve pravnega vprašanja samo na podlagi predložene dokumentacije, izpovedi in obstoječih

predpisov. Službi sta organizirala občina in občinski sindikalni svet prav z namenom, da delovni ljudje pred tožbo na redno sodišče, rešijo posamezne zadeve še v okviru občine, ker je redna tožba praviloma vezana na večje finančne stroške, potovanja itd. Pravna pomoč na občini in občinskem sindikalnem svetu pa se nudi občanom in delavcem brezplačno. Pravni pisarni pa sta odprti za stranke vsako sredo od 15. ure dalje.

**DOPISUJTE
V STEKLARJA**

Delovni spori

Iz statističnih podatkov izhaja, da delovni spori v republikli kakor tudi v okviru občine iz dneva v dan naraščajo. Vsebinska spora je v prvi vrsti v tem, da se pri posameznih odločitvah ne upoštevajo določila zakona o delovnih razmerjih in da v takih primerih sodišče razveljavlja odločitve samoupravnih organov. S tem v zvezi se poudarja, da sodišče odloča in razpravlja samo v primeru, ko so kršeni zakoniti interesi delavca, čeprav bi lahko delavec mnogokrat ob doslednejšem izvajanju že uveljavil pravico pri samoupravnih organih. To pomeni, da bo v bodoče potrebno

primarno posvetiti več pozornosti pri odločanju in razpravljanju v okviru delovne organizacije, ker se o zadevi v okviru kolektivna mnogokrat zadeva lahko reši bolj življenjsko v tem pogledu, da niso kršeni interesi delavca, ne interesi podjetja. Ne moremo pa tudi mimo dejstva, da se pri odločanju o pravicah še vedno pojavlja birokratska mentaliteta, ki mnogokrat doživi svoj polom na sodišču ali pa se reši samo ob pogoju, da v podjetju nastopijo zunanje sile.

V okviru občine Hrastnik imajo delavci vsekakor možnosti, da